વાંસળીવાળો અને ઉંદર

૧
૨
મને એવો માણસ જોઈએ છે જે ઉંદરને ટોપલીમાં પકડી શકે. દરેક ઉંદર માટે હું તેને સોનાનો સિક્કો આપીશ.
૩
હું તે કરીશ.
શું ! વાંસળી વડે ?
૪
૫
મારું ઈનામ સાહેબ! મેં ૮૦ ઉંદર પકડ્યા.
પણ, આટલા બધા ઉંદર તમે કેવી રીતે ગણ્યા ?

સહેલું છે ! મેં આ કાર્ડ વાપર્યાં.

મેં એક ઉંદર ગણ્યો અને એક કાર્ડ મારા ખિસ્સામાં મૂક્યું.

એક ઉંદર માટે

બે ઉંદર માટે

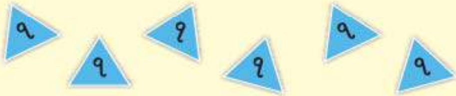 કેટલા ઉંદર માટે ? ________

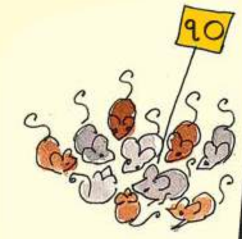

મારા ખિસ્સામાં જ્યારે ૧૦ કાર્ડ થયાં ત્યારે મેં આ કાર્ડ સાથે તેને બદલ્યું.

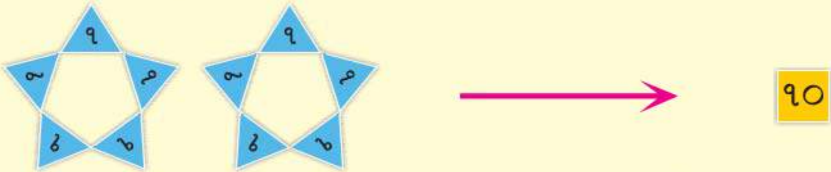

જ્યારે ૭ ઉંદર વધારે આવ્યા ત્યારે મારા ખિસ્સામાં આવા કાર્ડ હતાં.

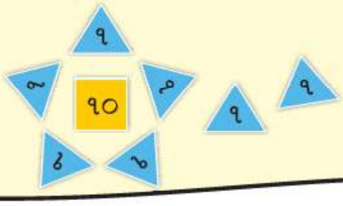

૧૭ ઉંદર માટે

✪ જો તેણે અહિં સુધી ગણ્યું હોય તો તેના ખિસ્સામાં કયાં કાર્ડ હશે ?

અ) ૨૩ ⟶

બ) ૪૭ ⟶

ક) ૫૫ ⟶

ડ) ૬૩ ⟶

ઈ) ૭૨ ⟶

ઈ) ૮૦ ⟶

વિદ્યાર્થીઓના આવા નમૂનાના કાર્ડ બનાવવા પ્રોત્સાહિત કરો અને તેનો અન્ય મહાવરામાં ઉપયોગ કરાવવો.

રાજાએ તેને સોનાના સિક્કા આપ્યા.

✪ હવે શું થયું હશે તેનું તમે અનુમાન કરી શકો છો ?

✪ તમારા વર્ગમાં વાર્તાનું નાટક ભજવો.

સ્વચ્છ શાળા દિવસ

બધા વર્ગોમાં વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા :

ધોરણ ૧	૫૩
ધોરણ ૨	૪૨
ધોરણ ૩	૩૫
ધોરણ૪	૫૪
ધોરણ ૫	૨૬

✪ દરેક વર્ગમાં કેટલી ટુકડીઓ હશે ? કેટલા વિદ્યાર્થી બાકી રહેશે ? અહીં લખો.

	કેટલી ટુકડીઓ ?	બાકી રહેલાં વિદ્યાર્થીઓ
ધોરણ ૧		
ધોરણ ૨		
ધોરણ ૩		
ધોરણ ૪		
ધોરણ ૫		

✪ બધા થઈને કેટલા વિદ્યાર્થીઓ બાકી રહ્યા ? ________________

✪ બાકી રહી ગયેલા વિદ્યાર્થીઓની વધુ કેટલી ટુકડીઓ બનાવી શકાય ?__________

મહાવરાનો સમય : તમારી શાળામાં દસની ટુકડી

✪ તમારી શાળાના દરેક વર્ગમાં કેટલા વિદ્યાર્થીઓ છે તે શોધો.

✪ દરેક વર્ગમાં દસની ટુકડીઓ બનાવો.

✪ દરેક વર્ગમાં કેટલા વિદ્યાર્થી બાકી રહી જાય છે ?

૯ મારો મજાનો દિવસ

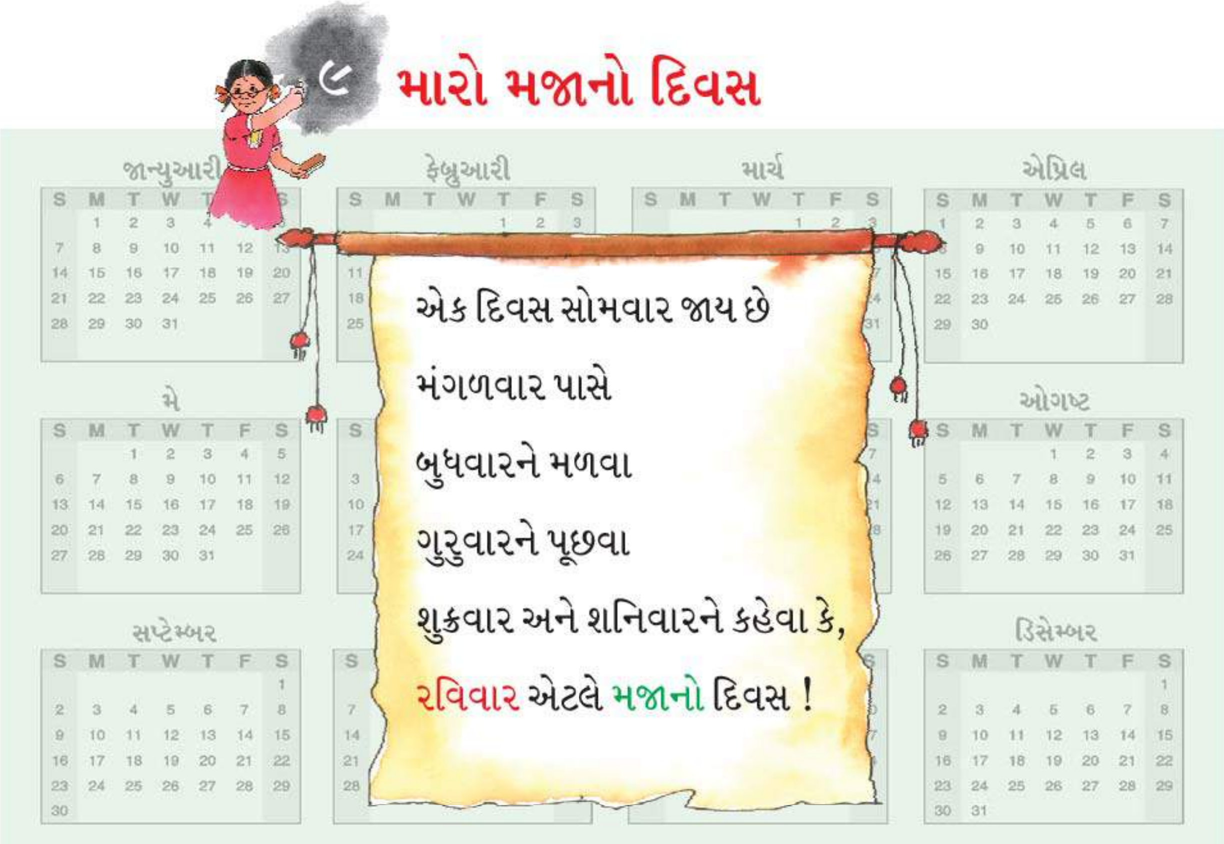

એક દિવસ સોમવાર જાય છે
મંગળવાર પાસે
બુધવારને મળવા
ગુરુવારને પૂછવા
શુક્રવાર અને શનિવારને કહેવા કે,
રવિવાર એટલે મજાનો દિવસ !

- શું તમારા માટે રવિવાર મજાનો દિવસ છે ?
- સોમવાર અઠવાડિયાનો પહેલો દિવસ હોવાથી ખુશ છે. હવે તમે કહો.

(અ) અઠવાડિયાનો ત્રીજો દિવસ ____________________ છે.

(બ) અઠવાડિયાનો પાંચમો દિવસ ____________________ છે.

(ક) અઠવાડિયાનો બીજો દિવસ ____________________ છે.

(ડ) અઠવાડિયાનો છેલ્લો દિવસ ____________________ છે.

- **કયો દિવસ આવશે.**

(અ) રવિવાર પછી ? ____________________

(બ) રવિવાર પહેલાં ? ____________________

આ પ્રકરણ સમજાવતા સમયે કેલેન્ડર મદદરૂપ બનશે. અઠવાડિયાના દિવસોને ક્રમમાં ઓળખવા માટે બાળકોને કલેન્ડરના ઉપયોગ માટે પ્રોત્સાહિત કરો.

(ક) બુધવાર પછી ? ____________

(ડ) બુધવાર પહેલાં ? ____________

(ઇ) રવિવારના ૨ દિવસ પછી ? ____________

(ઈ) બુધવારના ૪ દિવસ પછી ? ____________

(ઉ) સોમવારના ૭ દિવસ પછી ? ____________

- તમને કયો વાર સૌથી વધુ ગમે છે ? કેમ ?
- આજે કયો વાર છે ? ________
- ગઈકાલે કયો વાર હતો ? ________
- આવતીકાલે કયો વાર હશે ? ________
- આવતીકાલ પછીના દિવસે કયો વાર હશે ? ________
- ગઈકાલ પહેલાંના દિવસે કયો વાર હતો ? ________

શિક્ષક-શિક્ષક

ધોરણ ૨-અ ના કેટલાક બાળકોને 'શિક્ષક-શિક્ષક' રમવું ગમે છે. તેઓએ શિક્ષકનું પાત્ર ભજવવા માટે વારા કાઢવાનું નક્કી કર્યુ છે.

વાર	શિક્ષકનું પાત્ર કોણ ભજવશે.
સોમવાર	વૈભવ
મંગળવાર	અલ્પના
બુધવાર	ગૌરવ
ગુરુવાર	ગુરપ્રીત
શુક્રવાર	દીપક
શનિવાર	રેહનુમા

હવે ખાલી જગ્યા પૂરો.

(અ) શુક્રવાર પછીના દિવસે____________શિક્ષક બનશે.

(બ) મંગળવાર પહેલાંના દિવસે શિક્ષકનું પાત્ર__________ભજવશે.

(ક) ગૌરવ__________વાર પછીના દિવસે શિક્ષકનું પાત્ર ભજવશે.

(ડ) દીપક__________વાર પહેલાંના દિવસે શિક્ષકનું પાત્ર ભજવશે.

દરરોજ રમત ?

તમારા વર્ગના સમયપત્રક મુજબ નીચેનું કોષ્ઠક ભરો.

સમયપત્રક ૨ - અ

તાસ → / વાર ↓	૧	૨	૩	૪	૫	૬
સોમવાર						
મંગળવાર						
બુધવાર						
ગુરુવાર						
શુક્રવાર						
શનિવાર						

ધોરણ ૨-અ નું સમયપત્રક જુઓ અને નીચેનું કોષ્ઠક ભરો.

તાસ	કયા વારે ?
ચિત્ર	
સંગીત	
રમત	
લાઈબ્રેરી	

તમારા વર્ગમાં

(અ) કયા-કયા વારે તમારે રમતનો તાસ હોય છે ?

____

(બ) રમતનો તાસ રોજ હોય તો કેટલા બાળકોને ગમશે ?

____

(ક) રમતના તાસમાં તમે કઈ-કઈ રમત રમો છો ?

____

(ડ) કયા-કયા વારે ચિત્રનો તાસ હોય છે ?

____

(ઇ) શું તમારે સંગીતનો તાસ હોય છે ? __________

જો હા, તો કયા વારે ? __________________

(ઈ) અઠવાડિયાના કયા વારે તમને શાળામાં સૌથી વધુ ગમે છે ? ____________

મનપસંદ મહિનો

એક દિવસ સોના, અર્જુન અને ઝેબા પોતાના મનપસંદ મહિનાની વાત કરી રહ્યાં હતાં.

- તમને કયો મહિનો સૌથી વધારે ગમે છે ? __________

  કેમ ? ______________________________

- તમારા મનગમતા મહિનામાં તમને શું કરવું ગમે ? તે દોરો.

મને સૌથી વધુ ગમે	કયા મહિનામાં તે આવે છે.
ફળ ________	________
શાકભાજી ________	________
ફૂલ ________	________

✿ તમે કે તમારા મિત્ર ઉજવતા હોય તે પાંચ તહેવારોના નામ લખો. આ તહેવારો કયા મહિનામાં આવે છે, તે પણ લખો.

તહેવારનું નામ	કયા મહિનામાં તે આવે છે.

* કોઈપણ એક તહેવારનું દૃશ્ય અહીં દોરો.

* નીચે આપેલી યાદીમાં કેટલાક મહિનાના નામ ખૂટે છે. તે મહિનાના નામ લખો.

જાન્યુઆરી, ફેબ્રુઆરી, ____________, એપ્રિલ, ____________, જૂન, ____________, ઓગસ્ટ, સપ્ટેમ્બર, ઓક્ટોબર, ____________, ડિસેમ્બર.

* **શોધવા માટે કેલેન્ડર જુઓ**

(અ) વર્ષનો પ્રથમ મહિનો કયો છે ? ____________

(બ) માર્ચ પછી કયો મહિનો આવે છે ? ____________

(ક) ઓગસ્ટ પહેલાં કયો મહિનો આવે છે ? ____________

(ડ) વર્ષનો છેલ્લો મહિનો કયો છે ? ____________

ફેબ્રુઆરી અલગ છે

૩૦ દિવસના મહિના ચાર,
૭ મહિના પર છે ૩૧ નો ભાર.
ફેબ્રુઆરી સૌથી નાનો માસ,
કૂદકો લગાવે કોઈ કોઈ વાર.

કૅલેન્ડર જુઓ અને શોધો :

- ✦ કયા મહિનાઓને ૩૦ દિવસ હોય છે ?

  ____

- ✦ કેટલા મહિનાઓને ૩૧ દિવસ હોય છે ? ______________
- ✦ ફેબ્રુઆરીમાં કેટલા દિવસ હોય છે ? ____________
- ✦ મે અને જૂનના ભેગા થઈને કુલ કેટલા દિવસ થાય ? ______________
- ✦ જુલાઈમાં કેટલા રવિવાર છે ? ____________
- ✦ તમારા જન્મ દિવસે કયો વાર છે ? ____________

શોધો

તમારા ઉનાળું વેકેશનમાં તમને કેટલા દિવસ મળે છે ? ______________

શિયાળુ વેકેશનમાં તમને કેટલા દિવસ મળે છે ? ____________

લાંબા દિવસ અને ટૂંકા દિવસ યાદ રાખવાની લોકપ્રિય રીત ચિત્રમાં બતાવી છે. જાન્યુઆરીથી શરૂ કરીને લાંબા મહિના મૂઠીના ઢેકા (પર્વ) ઉપર અને ટૂંકા મહિના બે ઢેકા (પર્વ) વચ્ચેની ખાલી જગ્યામાં આવે છે.

ક્યાંક ગરમી, ક્યાંક ઠંડી.

હું અશરફ છું. હું કાશ્મિરમાં રહું છું. મોટે ભાગે અહીં વધારે ઠંડો પવન હોય છે. તે મારા દાંતને કડકડાવે છે. મને સૂર્ય પ્રકાશમાં કે આગ નજીક બેસવું ગમે છે.

હું લક્ષ્મી છું. હું ચેન્નાઈમાં રહું છું. આ દિવસોમાં અહીં ખૂબ ગરમી પડે છે. જો હું ખુલ્લા પગે ચાલુ તો પગ દાઝે છે. મને તળાવ કિનારે બેસવું ગમે છે.

હું રુબૈયા છું. હું મેઘાલયમાં રહું છું. અહીં વરસાદ બંધ જ થતો નથી. સૂર્ય કાળા વાદળની પાછળ સંતાઈ જાય છે.

બાળકોને જુદી જુદી ઋતુઓ અંગેના પોતાના અનુભવો વર્ણવવા પ્રોત્સાહિત કરો.

(૧) તમે ક્યારેય અનુભવ્યું છે કે,

(અ) તમારા દાંત ઠંડીથી કડકડે છે ? હા / ના

(બ) ખુલ્લા પગે ચાલતાં તમારા પગ દાઝે છે ? હા / ના

(ક) એક મહિનાનું નામ લખો, જેમાં તમે ખુલ્લા પગે સરળતાથી ચાલી શકો.

____

(૨) (અ) ઘણા દિવસ સુધી વરસાદ પડતો તમે ક્યારેય જોયો છે ? હા / ના

(બ) તમારા વિસ્તારમાં સૌથી વધુ વરસાદ કયા મહિનામાં પડે છે ?

____

(૩) (અ) તમારા વિસ્તારમાં સૌથી ગરમ મહિના કયા છે ?

____

(બ) તમારા વિસ્તારમાં સૌથી ઠંડા મહિના કયા છે ?

____

(૪) આ મહિનાઓમાં બજારમાં કયા ફળો અને શાકભાજી જથ્થાબંધ જોવા મળે છે ? લખો અથવા દોરો :

મે - જૂન	
ફળો	શાકભાજી

ડિસેમ્બર - જાન્યુઆરી	
ફળો	શાકભાજી

૧૦ અમારા અંકો ઉમેરો

દડો ઉછાળો

જંગલના પ્રાણીઓ રમી રહ્યા છે. એક પછી એક, બેટ વડે દડાને નીચે ન પડે ત્યાં સુધી ઉછાળે છે. દરેક ખેલાડીને બે વારા આવે છે અને બુન્નુ સસલું તેમના અંક ઉમેરે છે પણ તમે જાણો છો તે કેવી રીતે ઉમેરે છે ?

બુન્નુ સાપ પર ઉમેરે છે. ૧૪ માં ૭ ને ઉમેરવા, બુન્નુ ૧૪ પર ઊભો રહે છે. તે ૭ પગલાં આગળ કૂદે છે. તે ૨૧ પર પહોંચે છે. તમે પણ સાપ પર અંક ઉમેરી શકો છો.

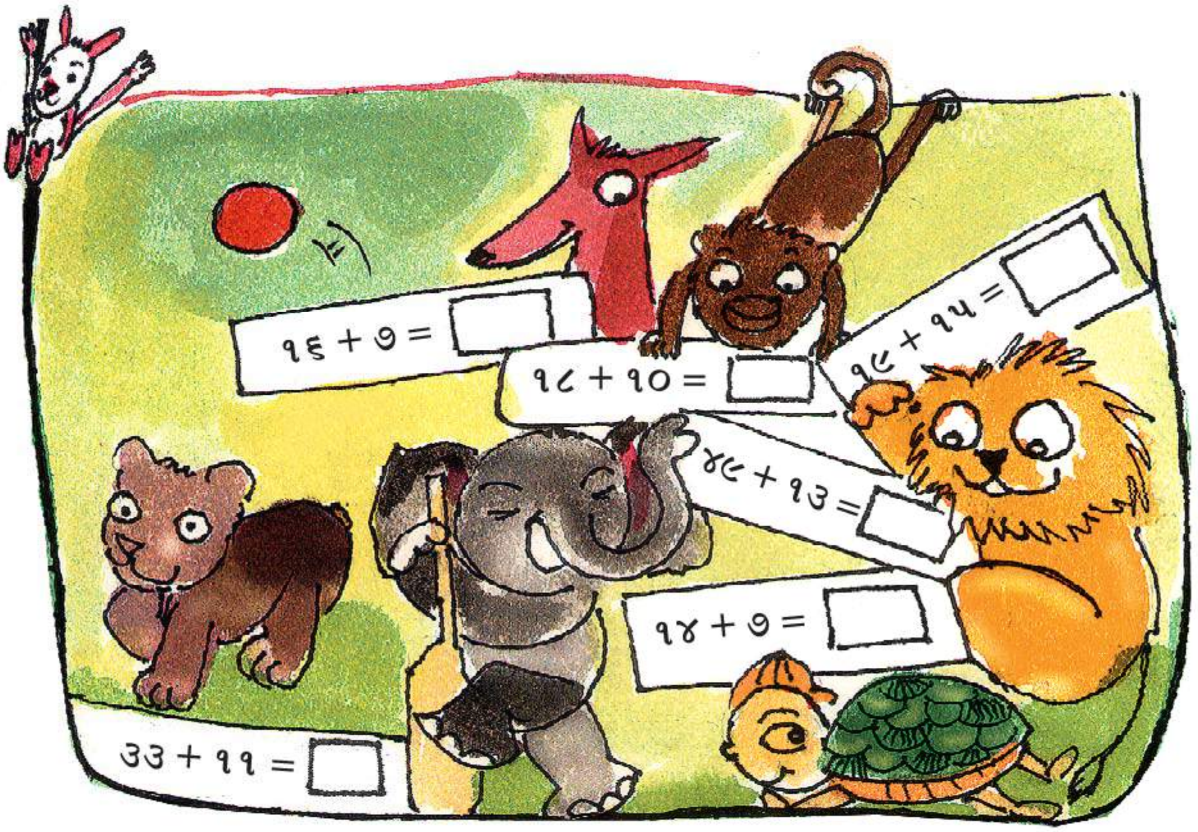

★ રમત કોણ જીત્યું ? ——————

★ રમત કોણ હાર્યું ? ——————

બુન્નુએ વિજેતાને કેળા આપ્યાં.

અનુમાન કરો અને કહો

પ્રભા તેના દાદીમા કે જેઓ બીજા ગામમાં રહે છે ત્યાં જઇ રહી છે. તે ૧૫ કિગ્રા શેરડી, ૭ કિગ્રા સફરજન અને ૮ કિગ્રા ટામેટાં લઈ જવા ઇચ્છે છે.

તેણે નદી પસાર કરવાની છે. હોડીમાં તે ૨૫ કિગ્રા વજન લઈ જઇ શકે છે. શું તે બધી વસ્તુ લઈ જઇ શકશે ?

આ વખતે કાંગારૂ, વાંદરો, હરણ, જીરાફ અને વાઘ રમવા માટે આવ્યા પણ વાઘ રમત હારી ગયો. તેણે ગુસ્સામાં કેટલાક અંક ભૂસી નાખ્યાં.

★ ખૂટતા અંક લખો.

★ આ વખતે વિજેતા કોણ છે ? ________

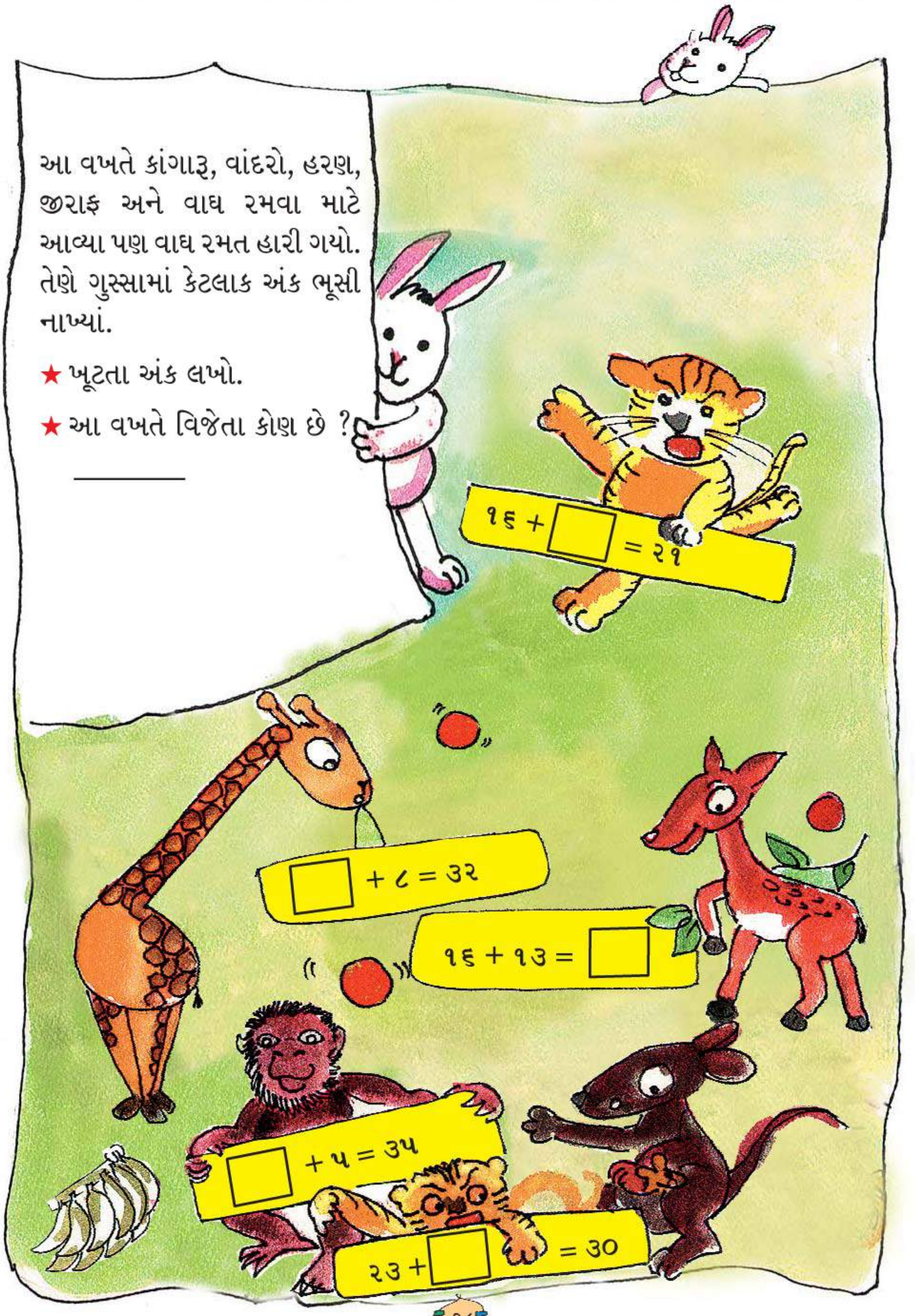

છાપ અને કાંટ

શું તમે રૂપિયાના સિક્કાની બે બાજુઓ જોઈ છે ?

કઈ બાજુએ ૧ લખેલ છે ? <u>છાપ / કાંટ</u>

સમીના અને સાદીક રમી રહ્યાં છે. બોર્ડ પર ૧ થી ૯૯ અંકો લખેલા છે. દરેક ખેલાડી પાસે બટન છે.

તેઓ સિક્કો ઉછાળે છે. જો તે 'છાપ' હોય તો બટન ૧૦ પગલાં આગળ વધે છે. જો સમીના ૬ પર હોય તો તે ૧૬ પર પહોંચે છે. જો તેને 'કાંટ' આવે તો તે ખાલી એક જ પગલું આગળ વધે છે.

૯૧	૯૨	૯૩	૯૪	૯૫	૯૬	૯૭	૯૮	૯૯	ઘર
૮૧	૮૨	૮૩	૮૪	૮૫	૮૬	૮૭	૮૮	૮૯	૯૦
૭૧	૭૨	૭૩	૭૪	૭૫	૭૬	૭૭	૭૮	૭૯	૮૦
૬૧	૬૨	૬૩	૬૪	૬૫	૬૬	૬૭	૬૮	૬૯	૭૦
૫૧	૫૨	૫૩	૫૪	૫૫	૫૬	૫૭	૫૮	૫૯	૬૦
૪૧	૪૨	૪૩	૪૪	૪૫	૪૬	૪૭	૪૮	૪૯	૫૦
૩૧	૩૨	૩૩	૩૪	૩૫	૩૬	૩૭	૩૮	૩૯	૪૦
૨૧	૨૨	૨૩	૨૪	૨૫	૨૬	૨૭	૨૮	૨૯	૩૦
૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦

હવે તમે પણ આ રમત રમો. જે ઘેર પહેલાં પહોંચે તે વિજેતા ગણાય. ૧૦ પગલાં માટે કોઈ ટૂંકો રસ્તો છે ?

એક સાથે બે

ચિન્ટુ અને મિન્ટુ ખરીદી કરવા ગયા. તેમણે કેટલીક વસ્તુઓ ખરીદી. ચૂકવવા માટે તેમણે નોટ અને સિક્કા વાપર્યા, પણ એક સાથે બે જ.

* આ બધામાંથી નીચેની વસ્તુઓ ખરીદવા તે કયા બેનો ઉપયોગ કરશે ? તેઓ નોટ કે સિક્કાનો એકથી વધુ વાર ઉપયોગ કરી શકશે.

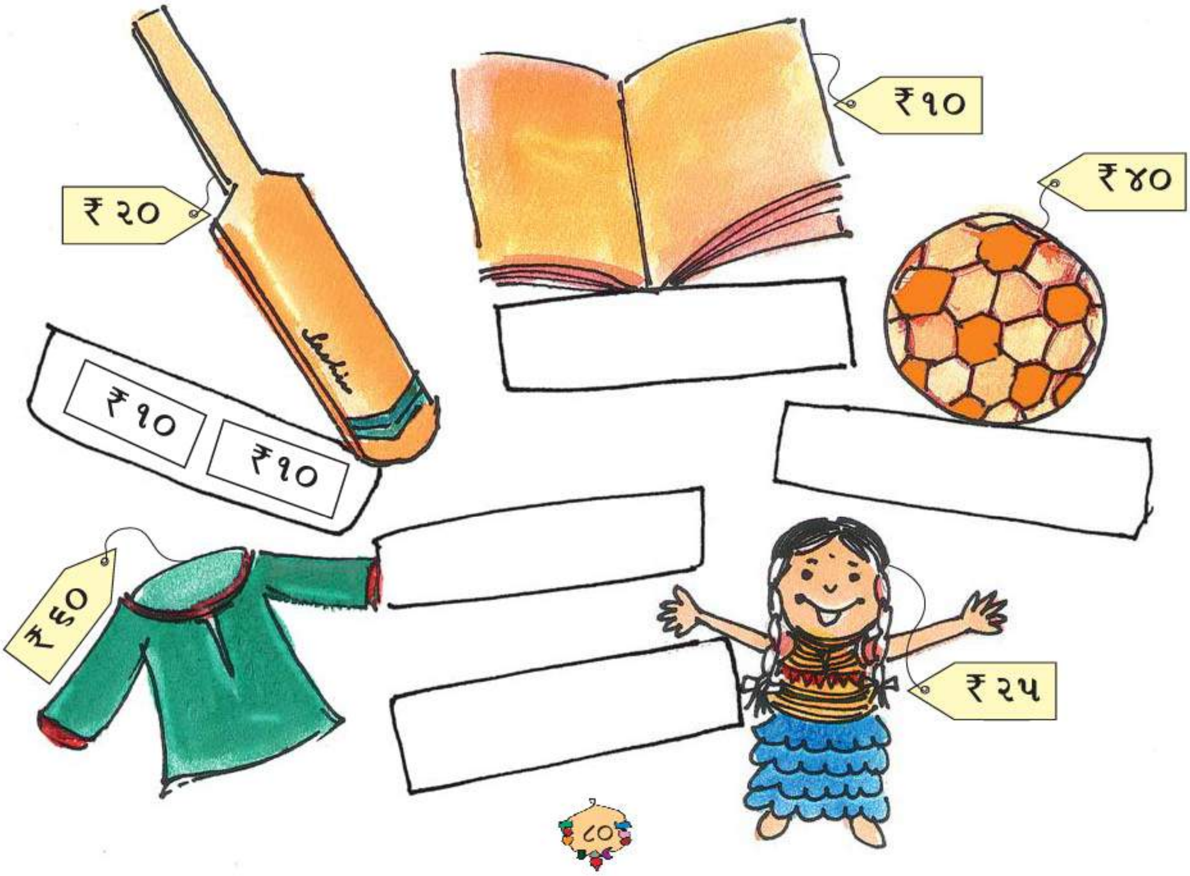

તમે કેટલું ઝડપથી ઉમેરી શકો ?

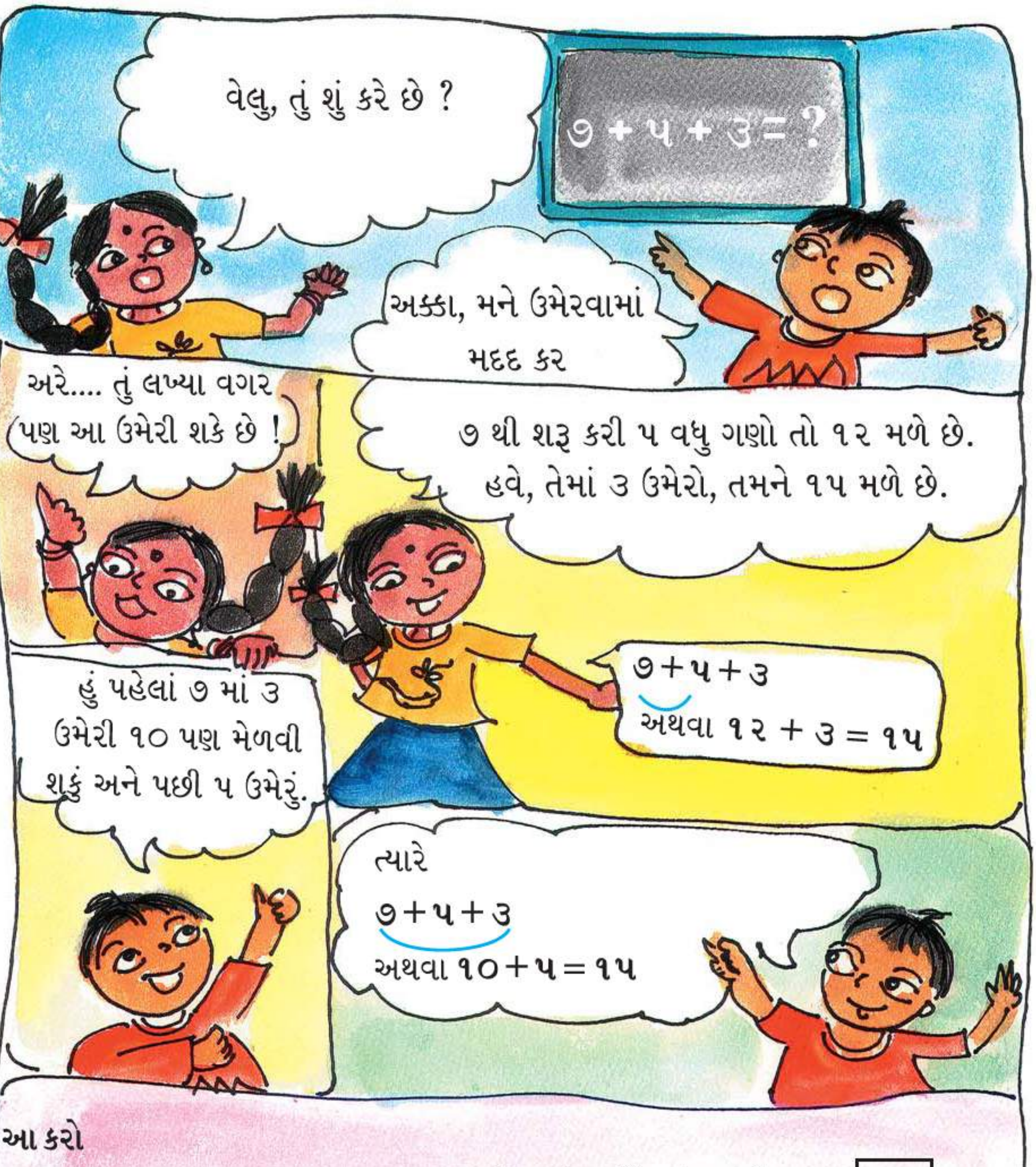

આ કરો

૯ + ૪ + ૧ = ☐

૫ + ૫ + ૭ = ☐ ૭ + ૩ + ૮ = ☐

૬ + ૫ + ૪ = ☐ ૮ + ૩ + ૨ = ☐

બાળકોને આ સરવાળા મૌખિક કરવા દો. જો કેટલાંક ન કરી શકે તો તેમને સાપ કે ૧૦૦ ના ચાર્ટની મદદથી કરવા પ્રોત્સાહિત કરો. ઝડપી સરવાળો કરવા માટે કયા ક્રમમાં વિવિધ અંકોની જોડી બનાવવી તે જોડ શોધવા તેમને મદદ કરી શકાય.

મારકણી ગરોળી

એક ગરોળી એક કાણાંમાંથી બીજા કાણાંમાં ખસે છે. તે જ્યાં જાય છે ત્યાં કાણામાં સંતાયેલાં જીવડાં ખાઈ જાય છે. દરેક કાણામાંના જીવડાંની સંખ્યા દર્શાવેલી છે.

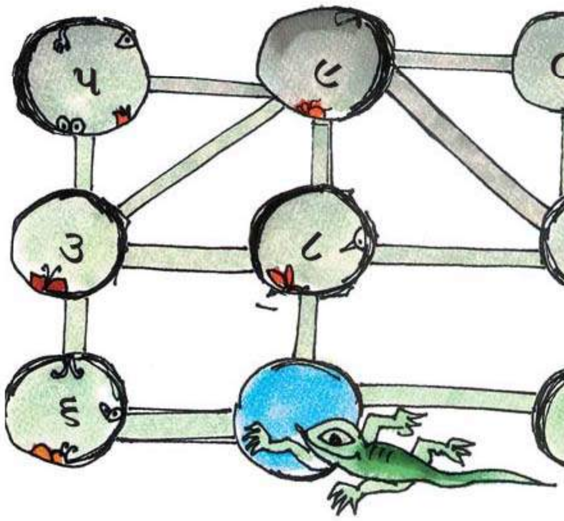

ગરોળી માત્ર લીટી પર જ ચાલી શકે છે.

ચિત્રમાંના વાદળી કાણાંથી શરૂ કરીને, ગરોળી ૧૮ જીવડાં ખાવા માટે ૩ કાણામાં જાય છે. ગરોળી જે રસ્તો લે છે તે આ છે.

(૮) + (૧) + (૯) = ૧૮

* ૧૨ જીવડાં ખાવા ગરોળી કયો રસ્તો લઈ શકશે ?

◯ + ◯ + ◯ = ૧૨

* ૨૦ જીવડાં ખાવા ગરોળી કયો રસ્તો લઈ શકશે ?

◯ + ◯ + ◯ = ૨૦

આ વખતે ગરોળી જીવડાં ખાવા ચાર ખાનામાં જાય છે.

* ૧૮ જીવડા ખાવા ગરોળી કયા રસ્તે જાય છે ?

◯ + ◯ + ◯ + ◯ = ૧૮

* ૧૨ જીવડા ખાવા ગરોળી કયા રસ્તે જાય છે ?

◯ + ◯ + ◯ + ◯ = ૧૨

રમતનો સમય

સમીના અને સાદીક છાપ અને કાંટના બોર્ડ પર બીજી રમત રમી રહ્યાં છે. તેઓ બે પાસાં નાખે છે અને અંક મેળવવા માટે તેમનો સરવાળો કરે છે.

તમે પણ આ રમત રમી શકો છો. તમારો પાસો ફેંકો અને તમારા અંક લખો. ઘેર પહેલું કોણ પહોંચશે તે જુઓ.

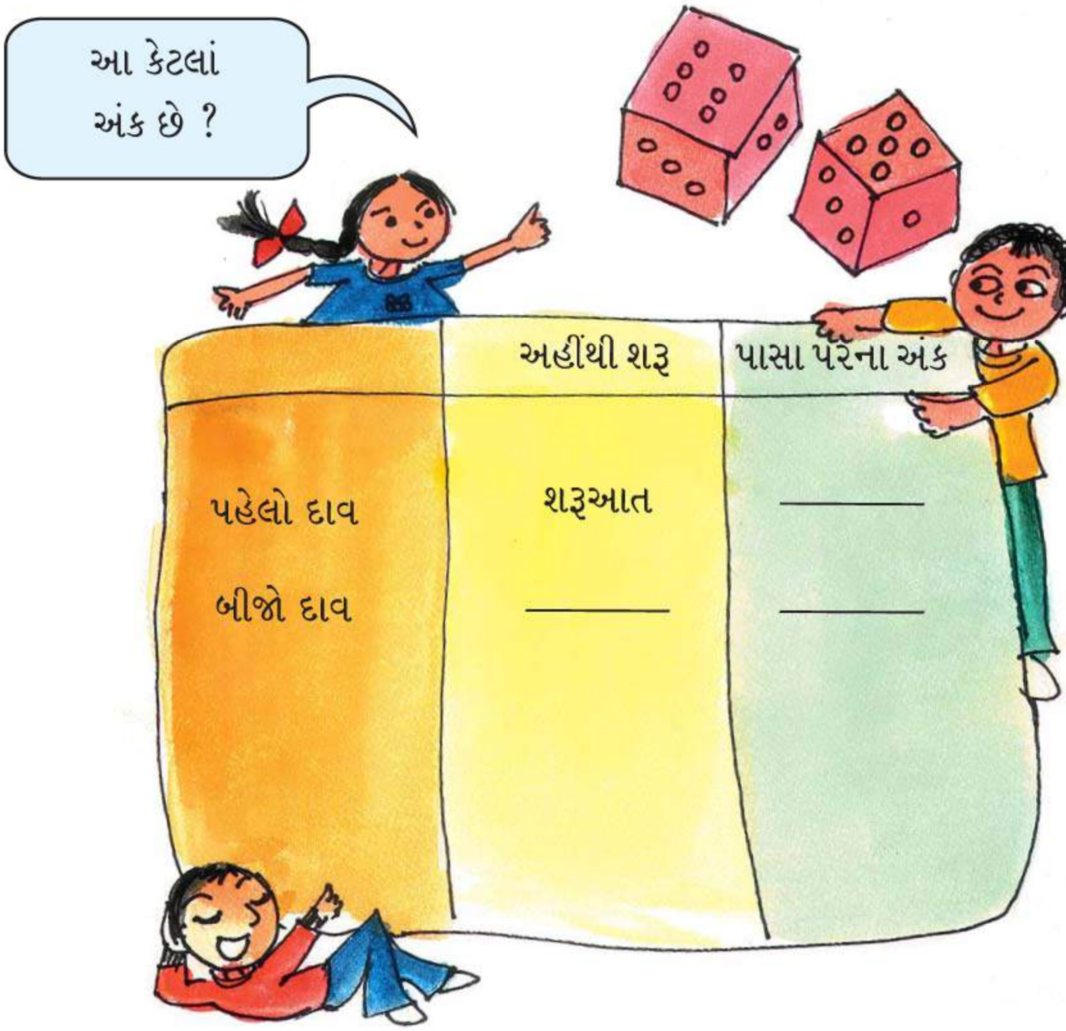

	અહીંથી શરૂ	પાસા પરના અંક
પહેલો દાવ	શરૂઆત	______
બીજો દાવ	______	______

આ નોંધ બાળકોને એક જગ્યાએથી બીજી જગ્યાએ જવા ચકાસણી માટે મદદરૂપ થઇ શકે. દા.ત. ડાબા ખાનામાં સંખ્યા ૧ થી શરૂ કરીને તેમાં અંકો ઉમેરવાથી પછીથી જમણી બાજુની હારમાં પહોંચી જાય છે. પાન ૭૯ પરના બોર્ડનો ઉપયોગ કરો.

૧૧ લીટીઓ જ લીટીઓ

તે કોની લીટી છે ?

ફાતિમા

આજે ફાતીમાની શાળામાં ક્રિકેટ મૅચ છે.

ફાતીમા, જસબીર અને રાઈમા દરેક ઘેરથી પોતાનું સ્ટમ્પ લાવ્યા.

જસબીર

તેમણે રૂમના એક ખૂણામાં તે રાખ્યાં.

ફાતીમા તેનું સ્ટમ્પ **ઊભું** રાખે છે.

જસબીર તેનું સ્ટમ્પ **ત્રાંસું** રાખે છે.

રાઈમા તેનું સ્ટમ્પ જમીન પર **આડું** રાખે છે.

રાઈમા

તેમણે સ્ટમ્પ કેવી રીતે રાખ્યાં છે તે બીજાને બતાવવા માટે પોતાની નોટબુકમાં લીટીઓ દોરે છે.

ફાતીમા **ઊભી** લીટી દોરે છે.

જસબીર **ત્રાંસી** લીટી દોરે છે.

રાઈમા **આડી** લીટી દોરે છે.

દરેક બાળકના ચિત્રને તેમની સાચી લીટી સાથે જોડો.

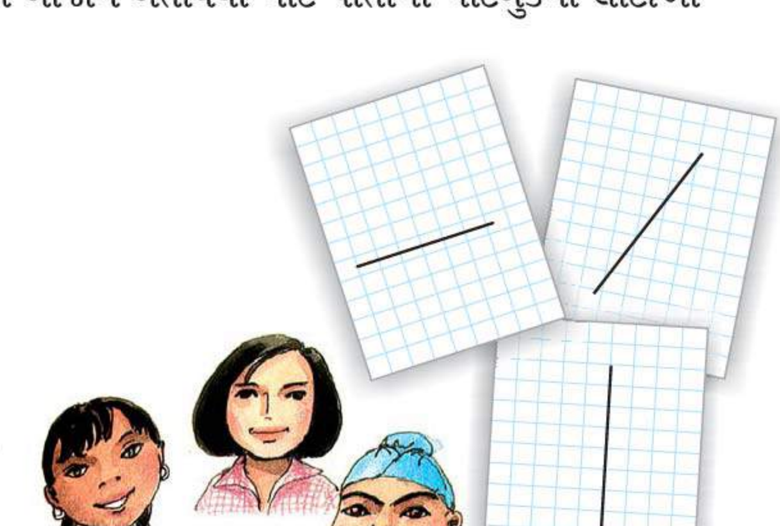

અહીંયા કેટલીક **ઊભી** લીટીઓ,
ત્રાંસી લીટીઓ અને **આડી** લીટીઓ છે.
આવી વધુ લીટીઓ દોરો.

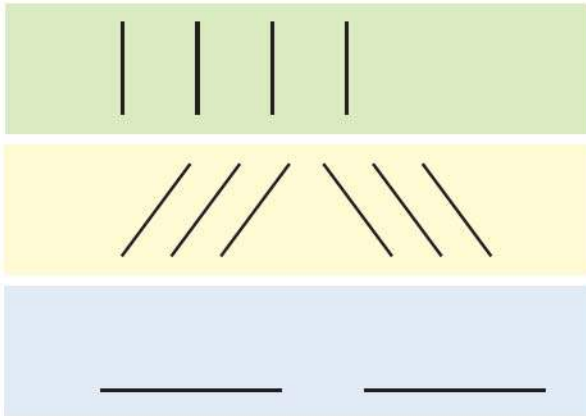

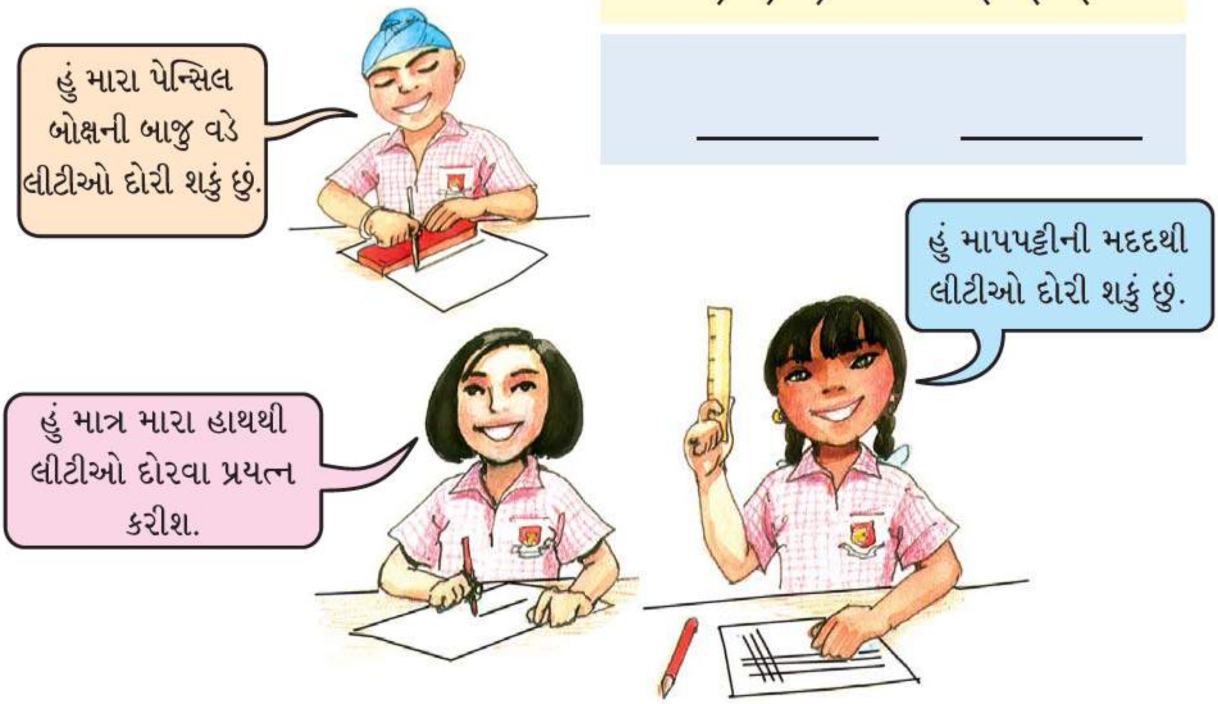

એકતાની લીટીઓ સીધી નથી. તે **વાંકી** છે.
ટપકાં જોડીને વધુ **વાંકી** લીટીઓ દોરો.

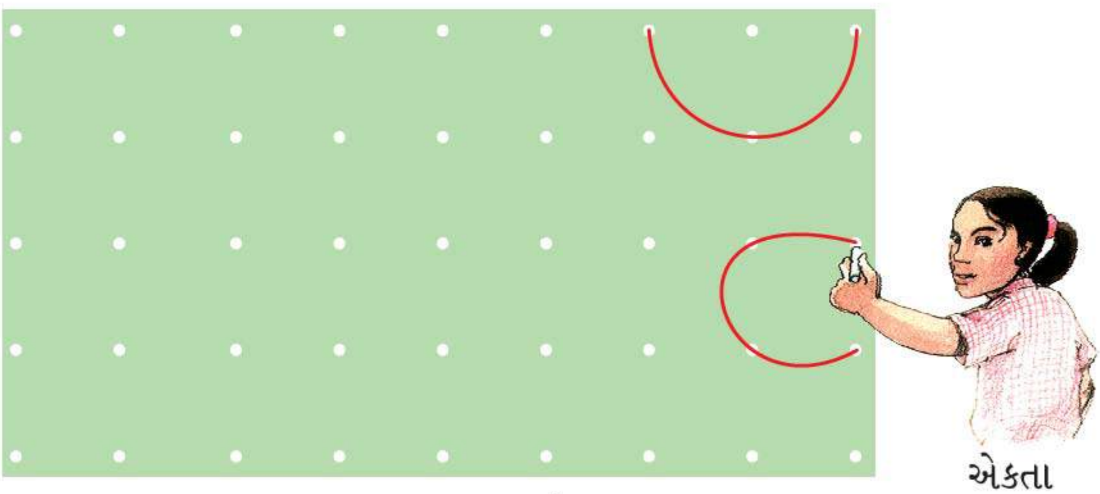
એકતા

લીટીઓ સાથે મજા

જિજ્ઞાસા પાસે એક ઘડિયાળ છે. તે અંકોમાં લખેલો સમય અને અઠવાડિયાનો વાર પણ વાંચી શકે છે. અંકો અને અક્ષરો સીધી લીટીના બનેલા છે.

જિજ્ઞાસા દીવાસળીની મદદથી વધારે અંકો અને અક્ષરો બનાવે છે.

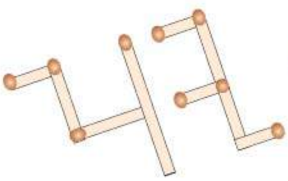

* વપરાયેલી દીવાસળીઓ ભેગી કરો. તેમની મદદથી અંકો અને અક્ષરો બનાવી મજા કરો.
* એવા કોઈ અંક કે અક્ષર છે, જે તમે દીવાસળીની મદદથી ન બનાવી શકો ?

* હવે સીધી લીટીથી કેટલાક અંકો લખો.
* સીધી લીટીથી કયા અક્ષરો લખી શકાય ? કયા સરળ છે ?
* સીધી લીટીથી અંકો અને અક્ષરો બીજે ક્યાં લખેલાં હોય છે તે શોધો.

નાચતી લીટીઓ

રેમ્યાએ ટ્રાફિક પોલીસને વાહનોને દિશા બતાવતો જોયો.

* શું ટ્રાફિક પોલીસ ક્યારેય વાંકી લીટીઓ બનાવે છે?

____

રેમ્યાએ ટ્રાફિક પોલીસની નકલ કરવાનો પ્રયત્ન કર્યો. તેણે ઘણી સીધી અને વાંકી લીટીઓ બનાવી. તે મજાનું હતું. તે નાચવા જેવું લાગ્યું.

નીચે આપેલા નાચવા માટેના પગલાંનો ઉપયોગ કરો અને રેમ્યાની જેમ આનંદ માણો.

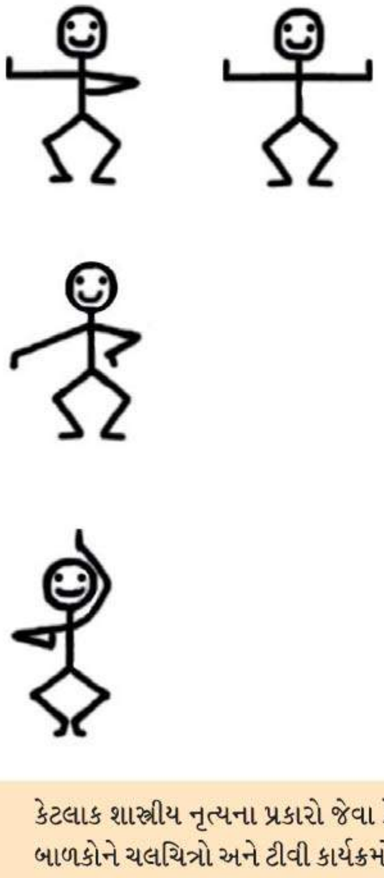

કેટલાક શાસ્ત્રીય નૃત્યના પ્રકારો જેવા કે, ભરતનાટ્યમ અને ઓડિસી વગેરે ભૌમિતિક હાલચાલનો ઉપયોગ કરે છે. બાળકોને ચલચિત્રો અને ટીવી કાર્યક્રમોમાં વિવિધ રેખાઓ અને આકારો જોવા માટે પ્રોત્સાહિત કરી શકાય.

ટપકાંની મદદથી ભાત

* સીધી અથવા વાંકી લીટીઓથી ટપકાં જોડો.

તમારી પોતાની ભાત બનાવો.

ચિત્રમાં લીટીઓ

લોક કલાકારોએ બનાવેલાં આ ચિત્રો નેન્સીએ જોયાં.

* જુદા જુદા પ્રકારની વાંકી, ઊભી, ત્રાંસી અને આડી લીટીઓ જુઓ.

* આવાં વધુ ચિત્રો દોરો.

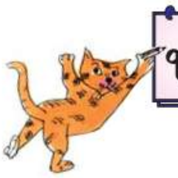

૧૨ આપો અને લો

કિન્નરી બજારમાં મોતી વેચે છે. તે છૂટાં મોતી અને ૧૦ મોતીનો હાર વેચે છે. રાઝીઆને ૧૨ મોતી જોઈએ છે. તેથી કિન્નરી તેને એક હાર અને બે છૂટાં મોતી આપે છે.

હવે બીજા બાળકો કેટલા હાર અને કેટલા છૂટાં મોતી લે છે તે તમે શોધો.

	મોતી	૧૦ મોતીનો હાર	છૂટાં મોતી
રાઝીઆ	૧૨	(હાર)	● ●
રીમા	૧૭		
આરીફ	૨૪		
સોનુ	૩૫		
સીમર	૩૧		

બાળકોને મોતી, દીવાસળી, બટનનો ઉપયોગ કરીને ૧૦ નાં જૂથ બનાવવા પ્રોત્સાહિત કરો. આ મહાવરો તેમની સમજ મજબૂત કરવા મદદરૂપ બનશે.

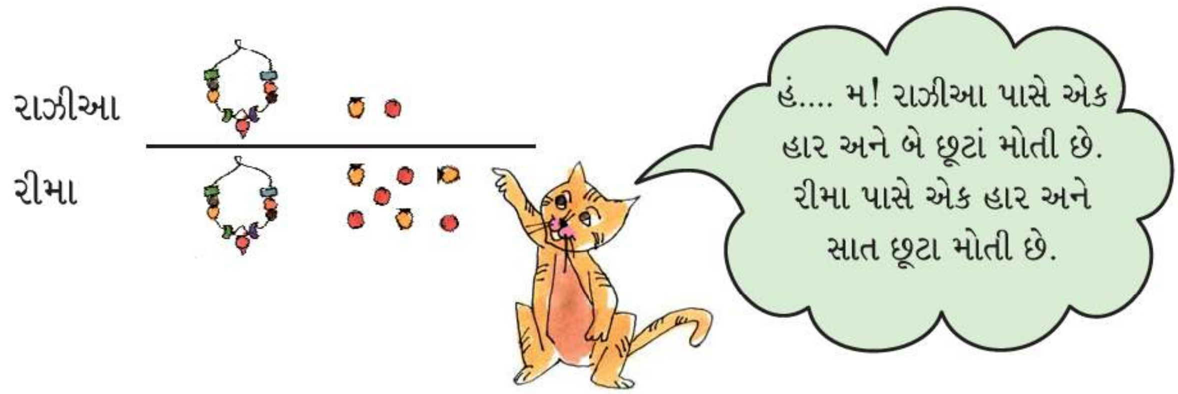
રાઝીઆ
રીમા
હં.... મ! રાઝીઆ પાસે એક હાર અને બે છૂટાં મોતી છે. રીમા પાસે એક હાર અને સાત છૂટા મોતી છે.

બરાબર ! તમે તેને આ મુજબ લખી શકો છો.

	૧	૨
+	૧	૭

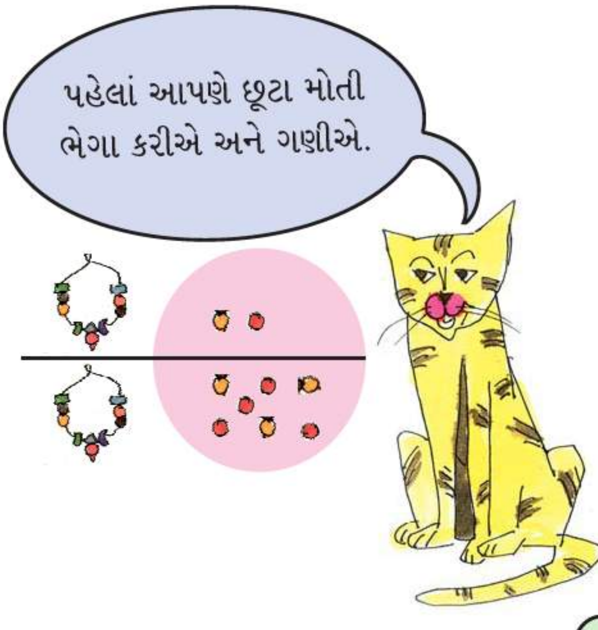
પહેલાં આપણે છૂટા મોતી ભેગા કરીએ અને ગણીએ.

	૧	૨
+	૧	૭
		૯

૯ છૂટાં મોતી છે, તેથી આ ખાનામાં હું ૯ લખું છું.

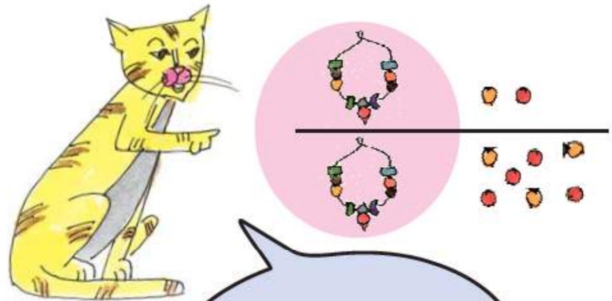

૧	૨
+ ૧	૭
૨	૯

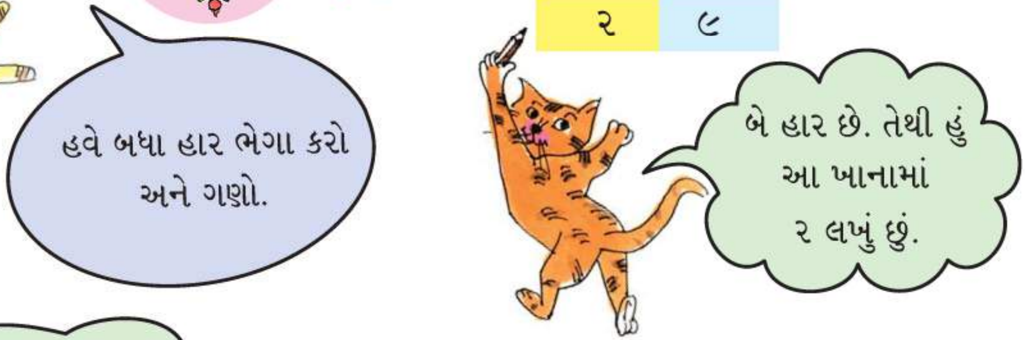

મહાવરાનો સમય

- રાઝીઆ અને સોનુએ કેટલાં મોતી લીધાં ?

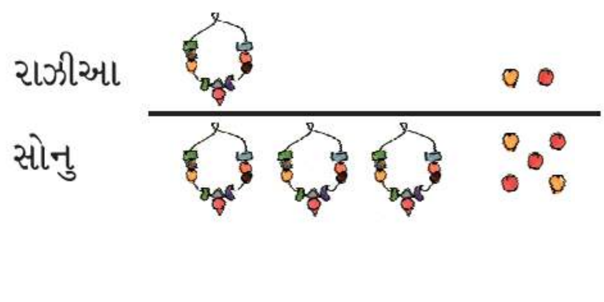

૧	૨
+ ૩	૫

રાઝીઆ અને સોનુએ________________મોતી લીધાં છે.

એક વધારાનો હાર

રીમા અને આરીફે લીધેલા મોતી

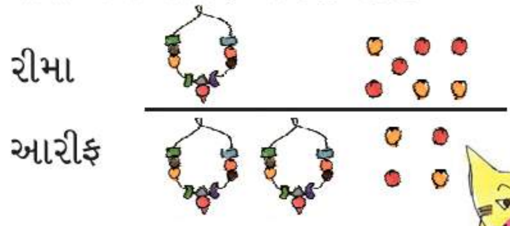

	૧	૭
+	૨	૪

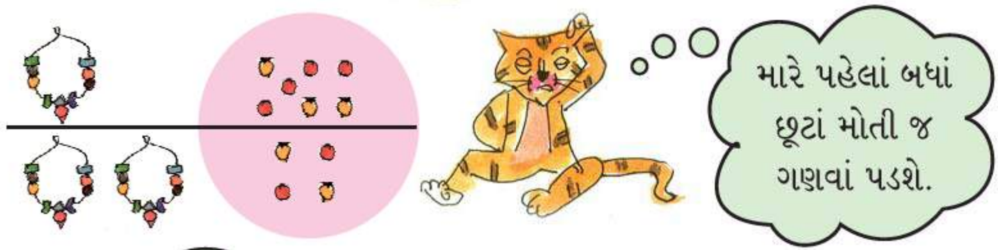

	૧	૭
+	૨	૪

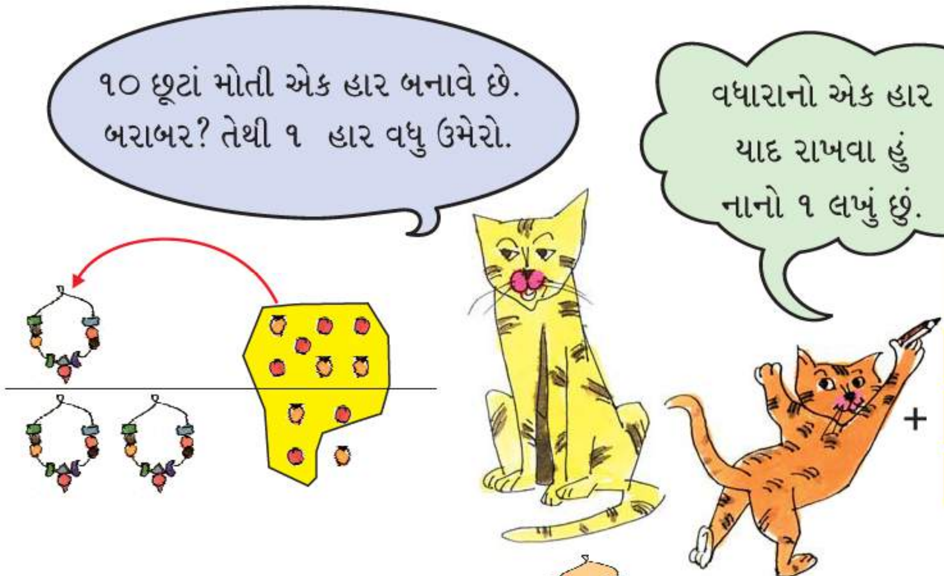

	૧ ૧	૭
+	૨	૪

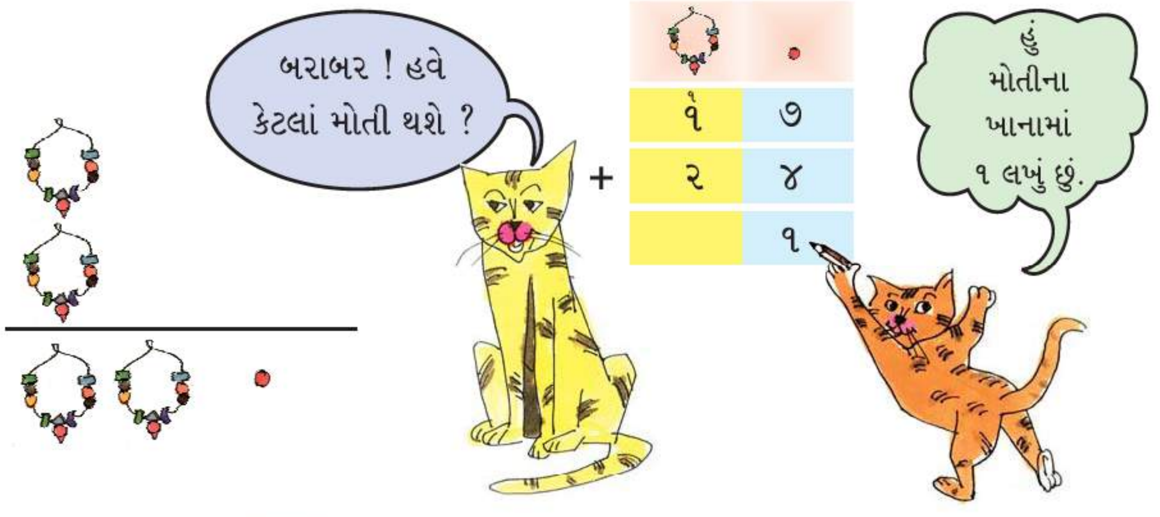

	૧	૭
+	૨	૪
		૧

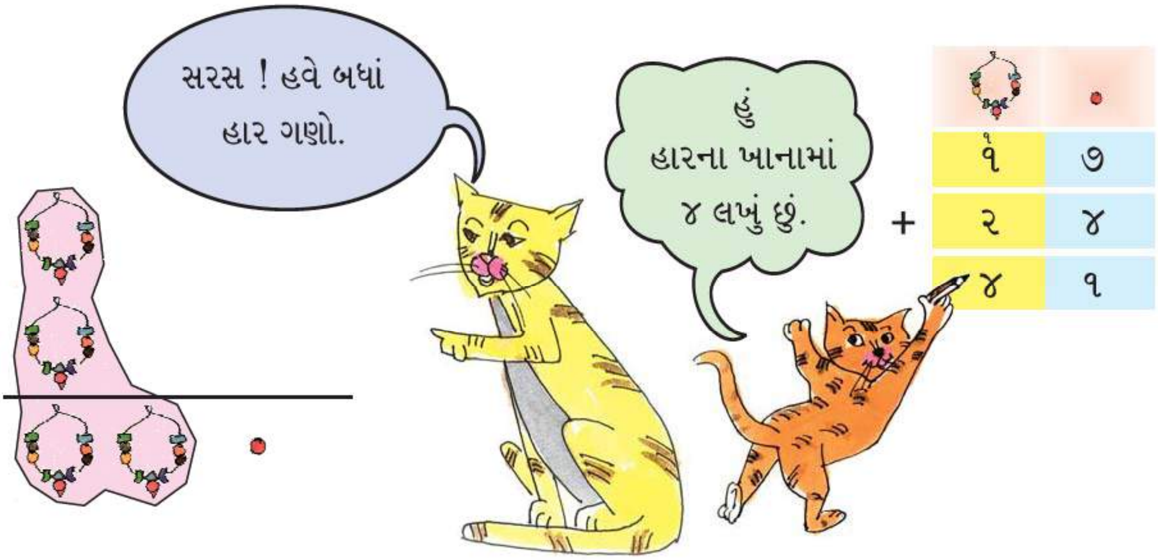

	૧	૭
+	૨	૪
	૪	૧

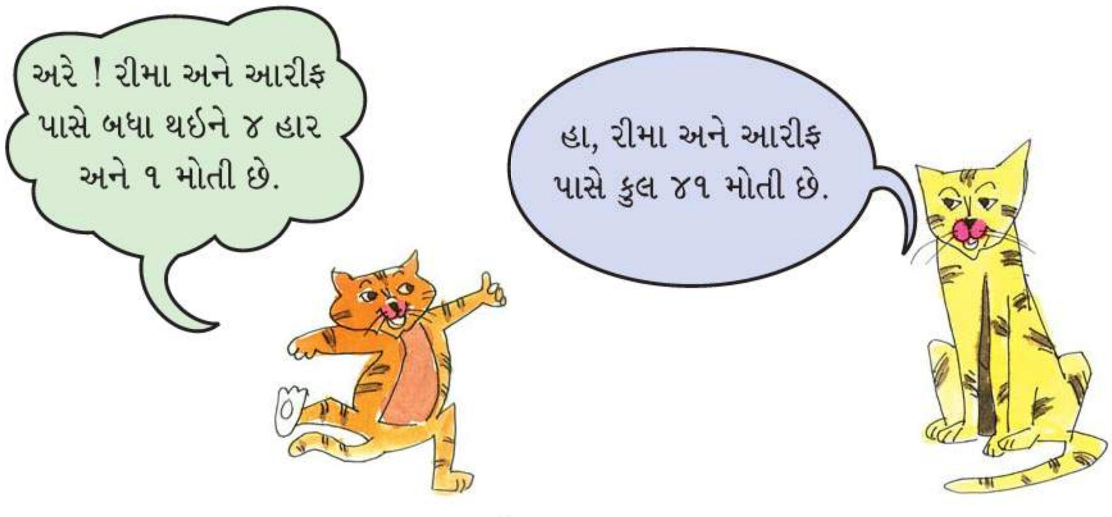

હું બીજી રીતે ખૂબ ઝડપથી કરી શકું.
સરળ રીતે ! જો આરીફ ૩ રીમાને
આપી દે તો, રીમા પાસે ૨૦ થાય.
આરીફ પાસે ૨૧ થાય.
તેથી ૨૦ + ૨૧ = ૪૧

તમે તેને અન્ય રીતે કરી શકો ?

લખીને અને લખ્યા વગર પણ ઉમેરો

તેમની પાસે કુલ કેટલાં મોતી છે ?

અ)

રીમા	૧	૭
સોનુ +	૩	૫

_________ મોતી

બ)

આરીફ	૨	૪
રાઝીઆ +	૧	૨

_________ મોતી

કેટલાં વધારે મોતી છે ?

અ)

સોનુ	૩	૫
આરીફ –	૨	૪

સોનુ પાસે આરીફ કરતાં_________ વધુ મોતી છે.

બ)

આરીફ	૨	૪
રાઝીઆ –	૧	૨

આરીફ પાસે રાઝીઆ કરતાં_________ વધુ મોતી છે.

ક) સીમર પાસે રીમા કરતાં કેટલાં વધુ મોતી છે ?

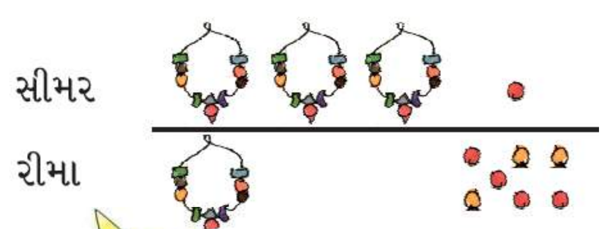

૩	૧
– ૧	૭

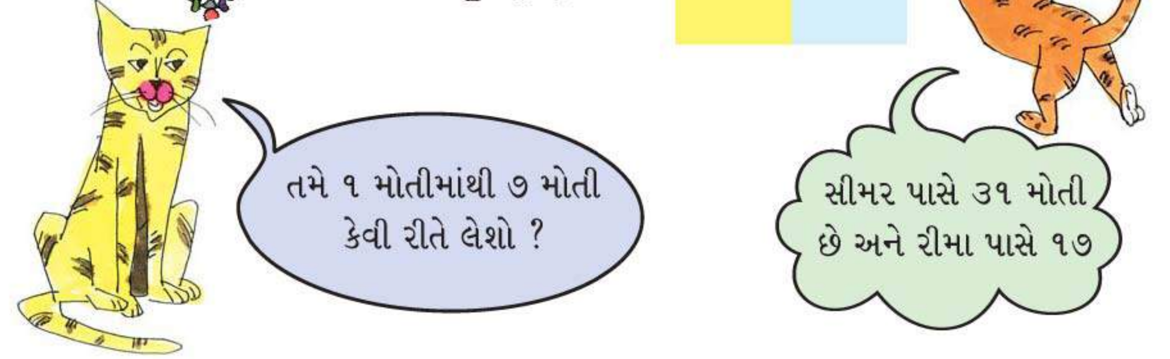

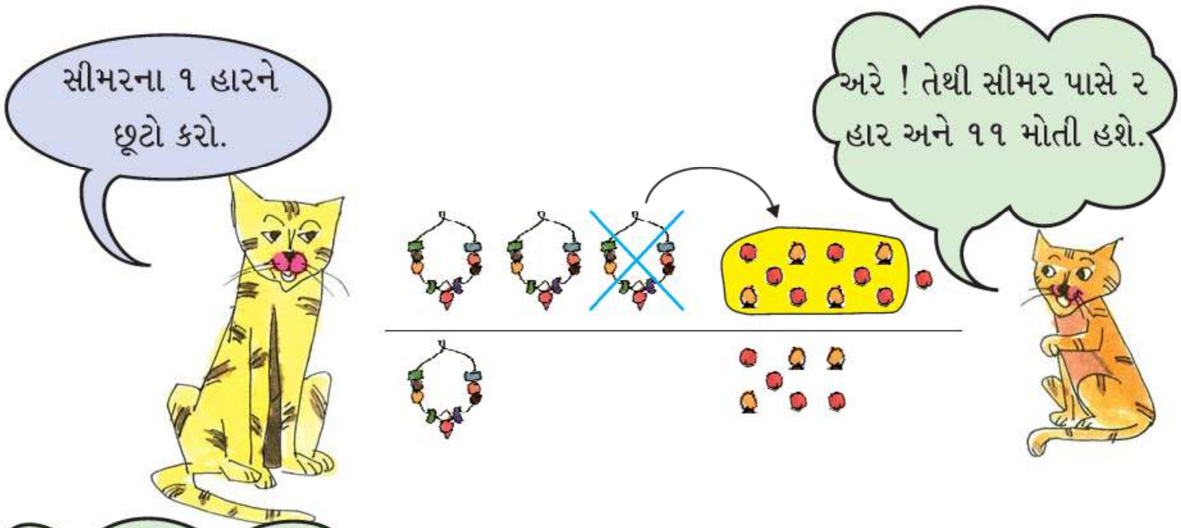

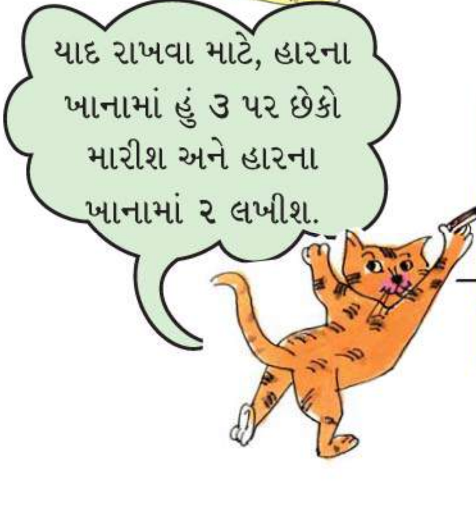

૨ ~~૩~~	૧૧
– ૧	૭

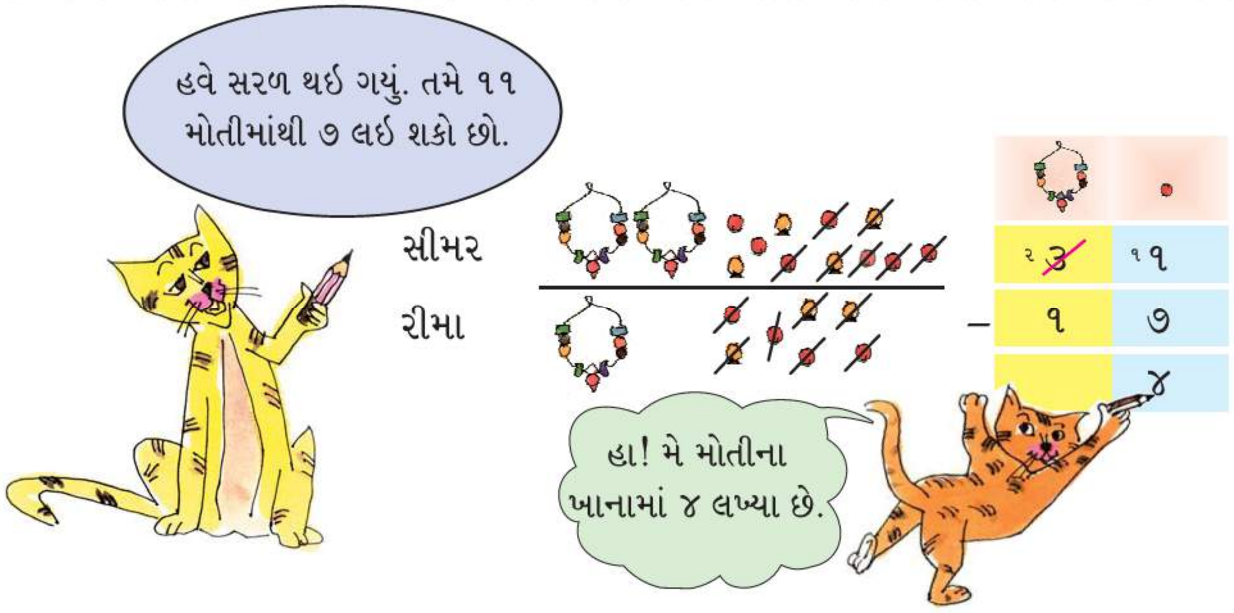

	હાર	મોતી
	૨ ~~૩~~	૧૧
−	૧	૭
		૪

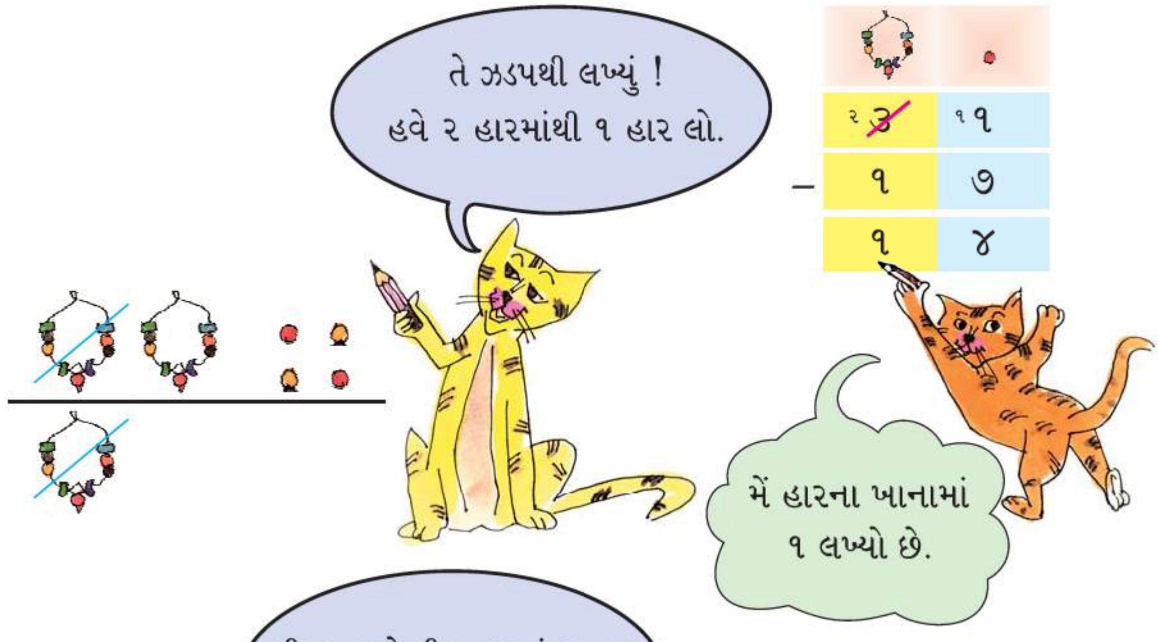

	હાર	મોતી
	૨ ~~૩~~	૧૧
−	૧	૭
	૧	૪

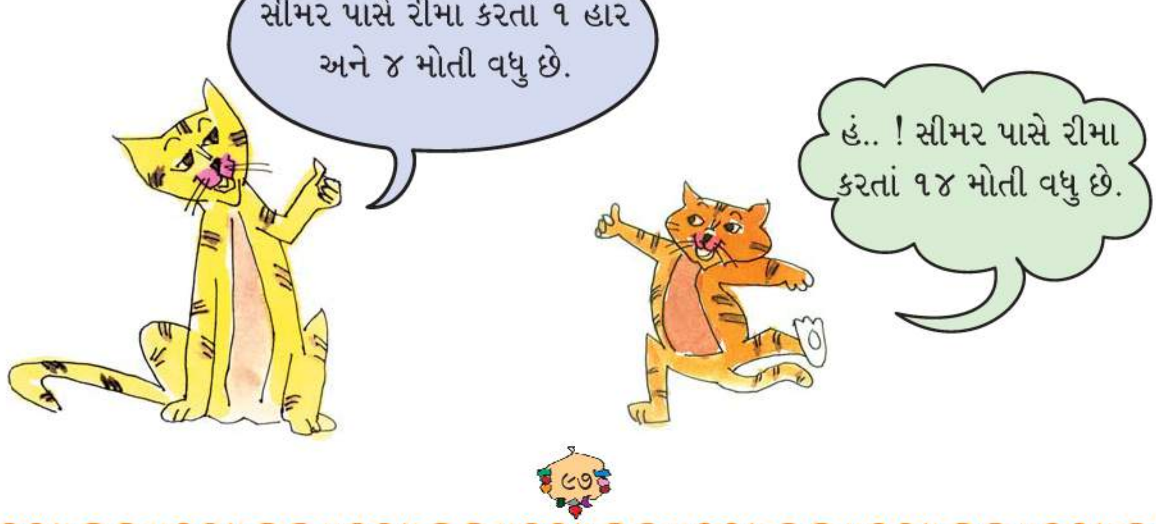

મહાવરાનો સમય : તમારા મનમાં પણ કરો.

✻ તનીષા પાસે ૧૭ પેન્સિલ છે. સિયા પાસે ૨૫ પેન્સિલ છે. બધી મળીને કુલ કેટલી પેન્સિલ છે?

તનીષા		૧	૭
સિયા	+	૨	૫

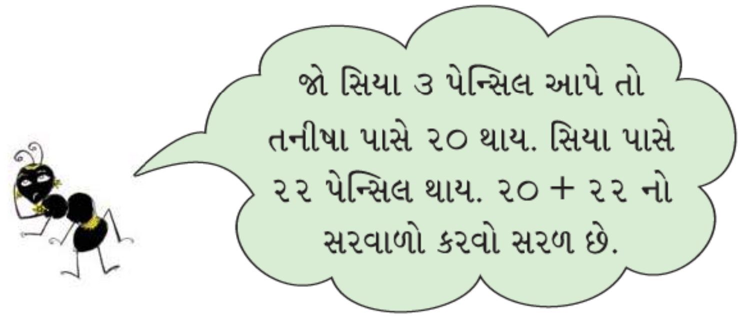

✻ મુનીઝાના વર્ગમાં ૧૩ અંગ્રેજી વાર્તાની ચોપડી અને ૨૨ હિન્દી વાર્તાની ચોપડી છે. બધી થઈને વાર્તાની કુલ કેટલી ચોપડી થાય ?

	૧	૩
+	૨	૨

✻ સાક્ષી પાસે ૨૩ ફળ હતાં. તેણે ૧૫ ફળ ખાધાં. તેની પાસે કેટલાં ફળ વધ્યાં ?

	૨	૩
–	૧	૫

✻ દલજીત પાસે ૩૫ લખોટી છે. અરવિંદ પાસે ૨૫ લખોટી છે. તેમની પાસે કુલ કેટલી લખોટી થાય ?

	૩	૫
+	૨	૫

✻ નિશા પાસે ૩૨ બંગડી છે. સુખી પાસે ૧૬ બંગડી છે. નિશા પાસે કેટલી વધારે બંગડી છે ?

	૩	૨
–	૧	૬

વેન્કટેશની નાસ્તાની દુકાન (કેન્ટીન)

વેન્કટેશને બીલ બનાવવામાં મદદ કરો.

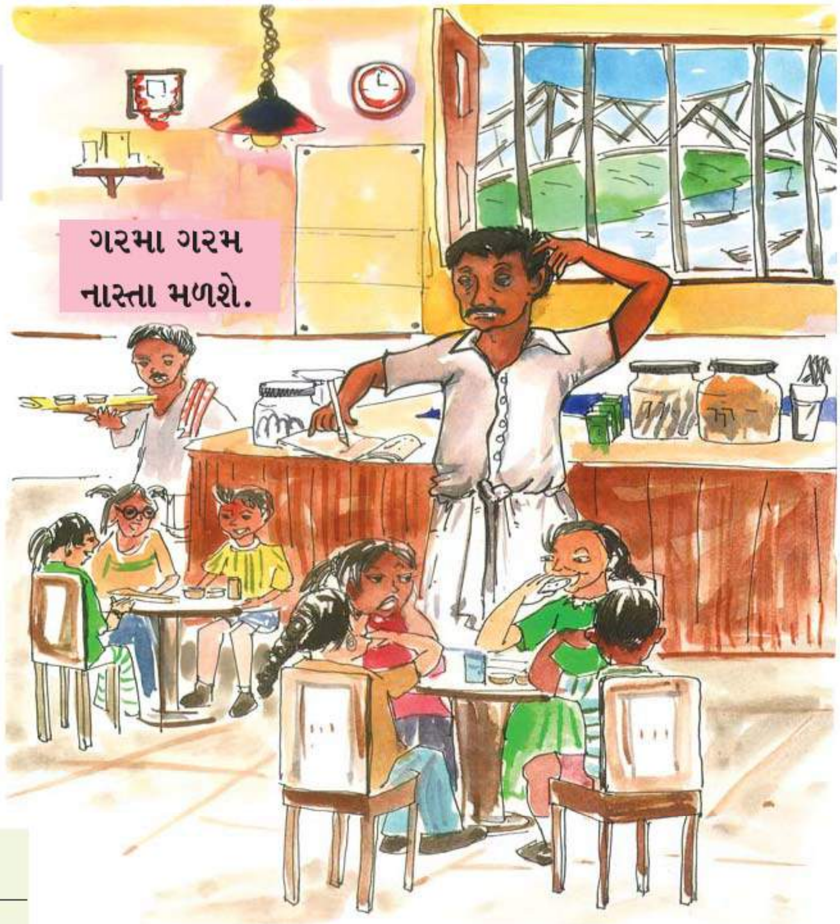

	રૂપિયા
ઢોસા	૨૩
ઉત્તપમ	૨૮
કુલ	

	રૂપિયા
ઈડલી	૧૫
કૉફી	૮
કુલ	

	રૂપિયા
દહીંવડા	૨૫
પુલાવ	૧૮
કુલ	

	રૂપિયા
સુપ	૨૭
નૂડલ્સ	૧૫
કુલ	

આ પ્રકરણમાં સરવાળા અને બાદબાકી માટેના પ્રમાણિત સૂત્રોને કેટલાંક દૃષ્ટાંતોનો ઉપયોગ કરીને સમજાવવામાં આવ્યા છે તેમ છતાં એ વસ્તુ પર ભાર મૂકવો જોઈએ કે, માત્ર સૂત્રોનો અભ્યાસ બાળકોને પ્રક્રિયાની સમજ વિકસાવવામાં મદદરૂપ થતો નથી. આ માટે તેમને ઘણા બધા વ્યવહારૂ કોયડા આપવા જોઈએ અને તેને ઉકેલવાની વિવિધ રીતે શોધવા તેમને પ્રોત્સાહિત કરવા જોઈએ.

હવે ખરીદીનો સમય છે !

અરે ! તું ફરીથી ! વધારે ગૃહકાર્ય ?
ના, આ વખતે મારે ૮ પેન્સિલ અને ૫ રબર ખરીદવાં છે.
ચોક્કસ ! પેન્સિલની કિંમત ૧૬ રૂપિયા અને રબરની કિંમત ૧૫ રૂપિયા છે.
હમ.... મ ! ૧૬ રૂપિયા એટલે ૧૦ રૂપિયાની એક નોટ અને ૧ રૂપિયાના છ સિક્કા.

	₹10 નોટ	સિક્કો
	૧	૬
+	૧	૫

	₹10 નોટ	સિક્કો
	૧	
	૧	૬
+	૧	૫
		૧

	₹10 નોટ	સિક્કો
	૧	
	૧	૬
+	૧	૫
	૩	૧

બાળકોએ તેમની રમવાની ચલણી નોટ દોરીને બનાવવી. તેમને આવા વિવિધ મહાવરા કરાવવા અને સાદી ગણતરીની રમત રમાડવી જોઈએ.

મહાવરાનો સમય

* શેખર પાસે ૩૨ રૂપિયા છે. તેણે ૧૭ રૂપિયાનો દડો ખરીદ્યો. તેની પાસે કેટલા રૂપિયા વધ્યા ?

	૩	૨
–	૧	૭

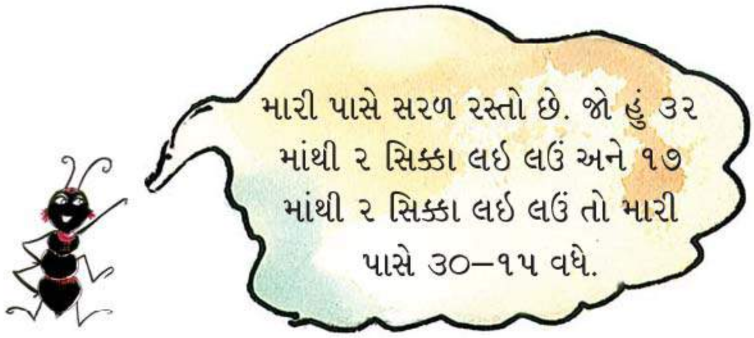

* સોનીએ ૨૪ રૂપિયાના બિસ્કીટ ખરીદ્યા અને ૧૬ રૂપિયાનું ચીપ્સનું પેકેટ ખરીદ્યું. તેણે કેટલા રૂપિયા આપવા પડશે ?

	૨	૪
+	૧	૬

* ફંટૂશ પાસે ૬૪ રૂપિયા હતા. તેણે ૩૯ રૂપિયા મેળામાં વાપર્યા. તેની પાસે કેટલા રૂપિયા વધ્યા હશે ?

	૬	૪
–	૩	૯

૧૩ સૌથી લાંબું ડગલું

ત્રણ મિત્રો - સસલું, હાથી અને હરણ - બગીચામાં સાથે રમતાં હતાં.

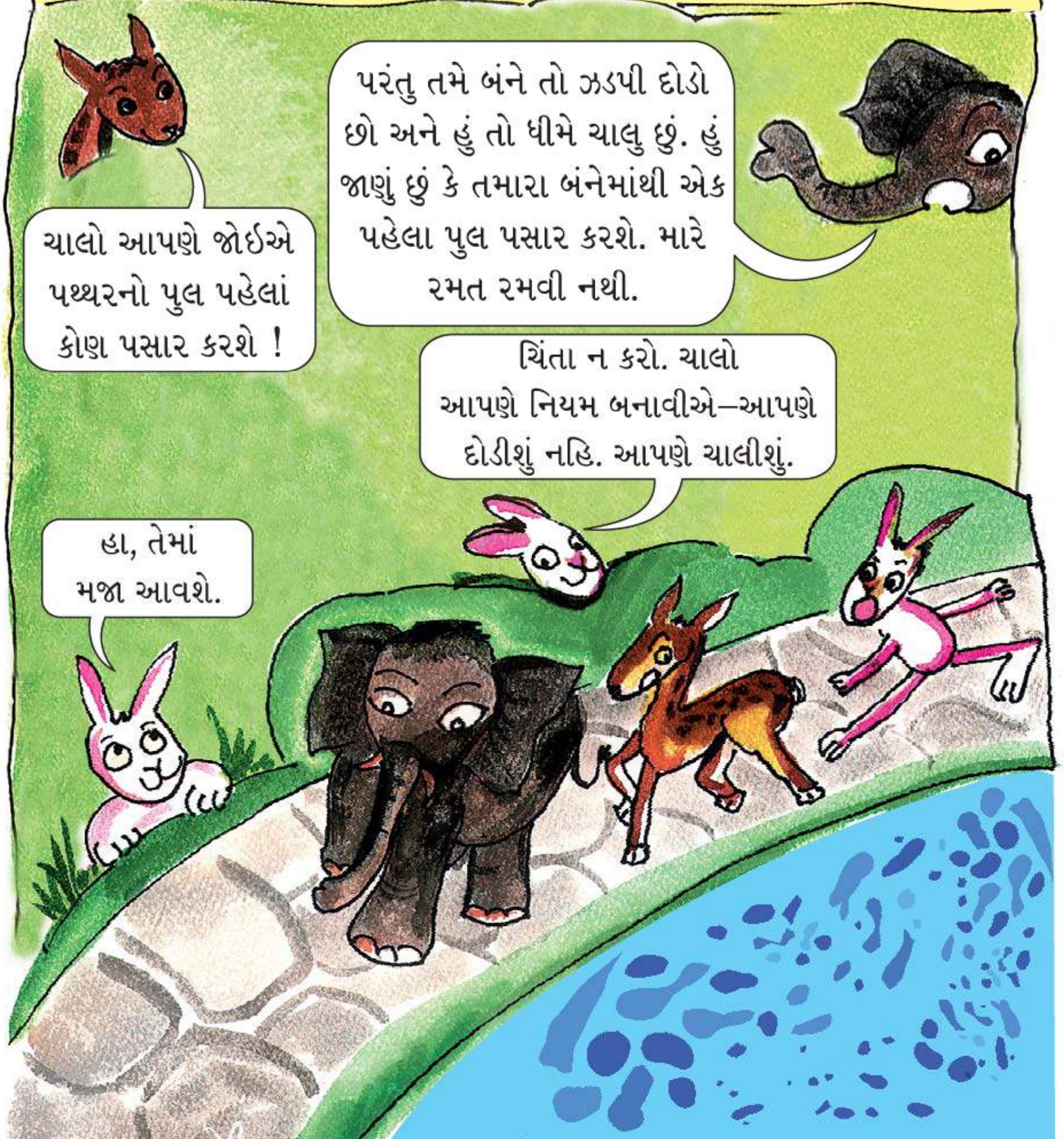

તેમણે રમત શરૂ કરી.
આશ્ચર્યજનક રીતે છેલ્લે હાથી જીતી ગયો.

- તમે કહી શકશો હાથી કેમ જીત્યો ?
- સૌથી મોટાં ડગલાં કોણ ભરે છે ?
- આ વાર્તાનું નાટક ભજવો.

પ્રવૃત્તિ

- ૩-૪ મિત્રોની ટુકડી બનાવો. લીટી દોરીને કોનું ડગલું સૌથી મોટું છે તે નક્કી કરો.
- **વચ્ચેનું અંતર શોધો.**

(અ) બારણું અને તમારા વર્ગખંડની કોઈ એક બારી.

(બ) કાળુંપાટિયું અને તમે બેઠા છો તે જગ્યા.

હાથ કે આંગળીઓ ?

રજત તેના **હાથની વેંતનો** ઉપયોગ કરીને કેટલીક વસ્તુઓની **લંબાઇ** શોધવા ઇચ્છે છે. જે ચિત્રમાં બતાવ્યું છે.

★ આ બધી જ વસ્તુની લંબાઇ શોધવા તે વેંતનો ઉપયોગ કરી શકશે ?

★ તમારી આજુબાજુની કઇ વસ્તુઓ વેંત કરતા નાની છે ? તેમના નામ લખો.

★ તે વસ્તુઓની લંબાઇ શોધવા તમે શાનો ઉપયોગ કરશો ?

પ્રવૃત્તિ

માટીનું ઘર બનાવો. જુઓ કોનું માટીનું ઘર ઊંચું છે. તમારા માટીના ઘરની ઊંચાઇ શોધવા તમે તમારી આંગળીઓનો ઉપયોગ કરી શકો છો.

★ કોણે સૌથી ઊંચું માટીનું ઘર બનાવ્યું ?

★ કોનું માટીનું ઘર સૌથી નાનું છે ?

અનુમાન કરો

બે નારિયેળીને જુઓ. જો મોટી નારિયેળી ૬ મીટર ઊંચી હોય તો નાની નારિયેળી કેટલી ઊંચી હશે ?

તમારા અનુમાનને ચકાસો

નીચે આપેલી વસ્તુની લંબાઈ કે ઊંચાઈનું અનુમાન કરો. તમારા જવાબની ચકાસણી કરવા લંબાઈ શોધો.

વસ્તુનું નામ	મારું અનુમાન	મારું પરિણામ
પ્યાલો	________ આંગળ	________ આંગળ
ડોલ	________ વેંત	________ વેંત
તમારો હાથ	______ દીવાસળી	______ દીવાસળી
શિક્ષકનું ટેબલ	______ વેંત	______ વેંત
તમારું નાક	______ આંગળ	______ આંગળ
પાણીની બોટલ	______ આંગળ	______ આંગળ
તમારા વાળ	______ વેંત	______ વેંત

આંગળ, વેંત અને દીવાસળીથી સાચી રીતે માપનની રીતનું નિદર્શન કરો. બાળકોને જુદાજુદા એકમોનો ઉપયોગ કરીને વસ્તુઓનું માપન કરવા કહો.

બિલાડીનો ખોરાક - ઉંદર કે દૂધ ?

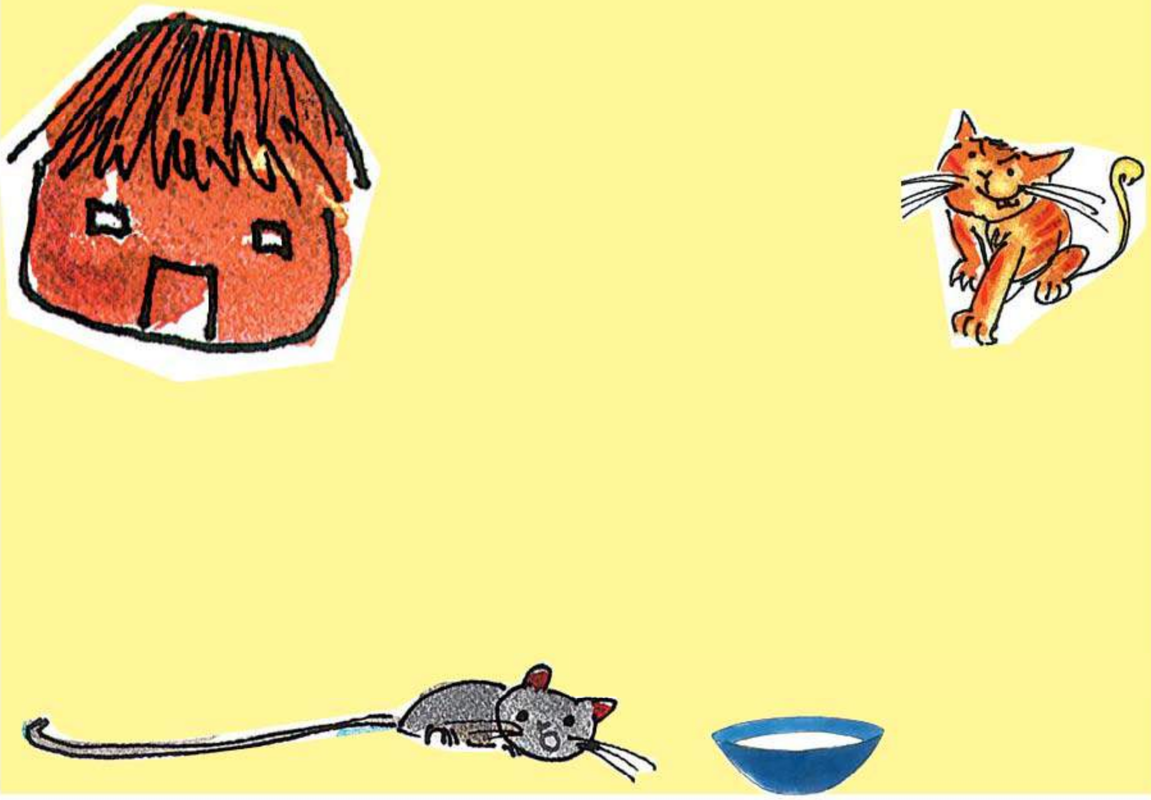

* તમારી આંગળીઓનો ઉપયોગ કરીને ઉંદર અને અને દૂધ વચ્ચેનું અંતર શોધો.

  _________ આંગળ

* બિલાડી ઉંદરથી કેટલી દૂર છે ? _________ આંગળ
* બિલાડી દૂધથી કેટલી દૂર છે ? _________ આંગળ
* બિલાડી કોની પાસે પહેલાં પહોંચશે - ઉંદર કે દૂધ ?
* ઉંદર પોતાની જાતને બચાવી શકશે ? કેવી રીતે ?
* આ ચિત્રનો ઉપયોગ કરીને વાર્તા કહો.
* ઉંદરની પૂંછડી કેટલી લાંબી છે ? _________ આંગળ
* કોની મૂછ વધારે લાંબી છે ? ઉંદર કે બિલાડી ?

માપો અને દોરો

- પથ્થરથી ૨ આંગળ દૂર પાંદડું દોરો.
- વાંદરાથી ૫ દીવાસળી દૂર કેળું દોરો.
- પથ્થરથી ૭ આંગળ દૂર પતંગ દોરો.
- પતંગથી ૩ દીવાસળી દૂર વાદળ દોરો.
- કેળાંથી ૪ આંગળ દૂર પક્ષી દોરો.

પાના પર ગમે ત્યાં તમારું પોતાનું ચિત્ર દોરો. વાંદરાના નાકથી તે કેટલું દૂર છે તે શોધો.

આપેલ વસ્તુના સંદર્ભમાં વિદ્યાર્થીઓને ગમે તે દિશામાં ચિત્ર દોરવા દો અને માપવા દો. તેઓ જુદી જુદી દિશાએથી અંતર માપશે. આ બાબત દિશાઓની ચર્ચા માટે આધાર બની શકે.

શું એ જ છે ?

સંજુ અને તેના મિત્રો શરીરના જુદા જુદા ભાગોના માપ શોધવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા હતા. તેમને જે મળ્યું તે અહીં રજૂ કર્યું છે.____________

(અ) તેમણે જે કહ્યું તેની સાથે તમે સંમત છો ?

(બ) ચકાસો તમારા કેટલાં મિત્રોને છે ?

(૧) એક વેંત લાંબો ચહેરો ____________

(૨) પગ જેટલો લાંબો હાથ ____________

(૩) ચાર આંગળ પહોળું કપાળ ____________

(ક) પ્રયત્ન કરો અને તમારા શરીરના બીજા ભાગોને તમારા આંગળાની મદદથી માપો અને તેની લંબાઇ લખો.

(૧) તમારું નાક__________આંગળ લાંબુ છે.

(૨) તમારા કાન__________આંગળ લાંબા છે.

શરીરના ભાગોના અહીં આપેલા માપ અંદાજિત છે. આ મહાવરો શરીરના ભાગોને માપીને માપન શીખવવા માટે છે. શરીરના ભાગોના માપનું સામાન્યીકરણ કરવાનો કોઇ પ્રયાસ કરેલ નથી.

૧૪ પક્ષીઓ આવે, પક્ષીઓ જાય

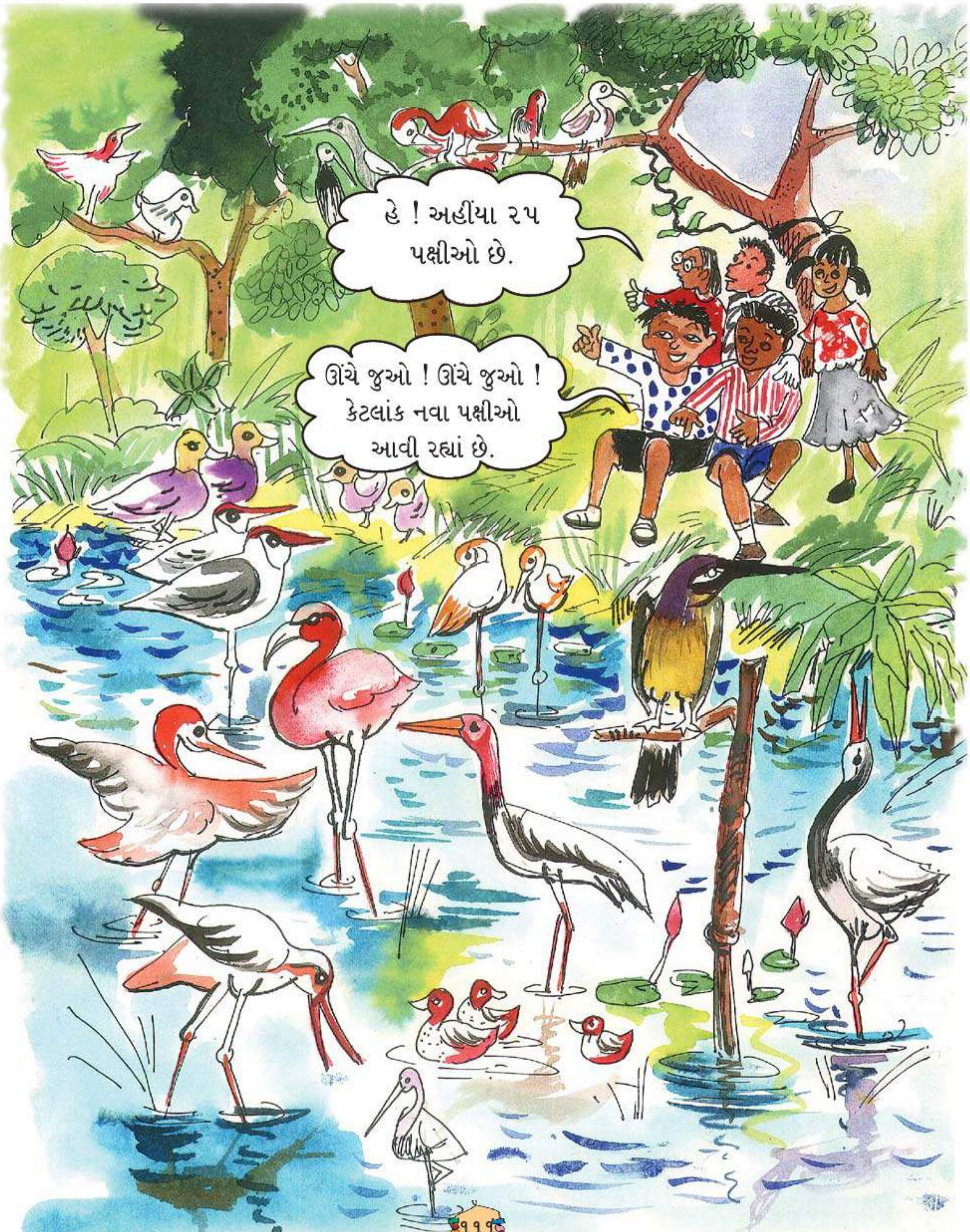

બાળકો સાથે દૂરના પ્રદેશોમાંથી સ્થળાંતર કરીને આવતા પક્ષીઓ અંગે ચર્ચા કરવાની સારી તક છે. જુદા જુદા પક્ષીઓ કેવી રીતે ઊડે છે તેની પૅટર્ન ઓળખવા બાળકોને પ્રોત્સાહિત કરો અને મદદ કરો.

✤ તરત જ બીજા ૨૫ પક્ષીઓ ઊડીને આવ્યા. હવે ત્યાં કુલ કેટલાં પક્ષીઓ થયાં. તે જોવા માટે ચાલો આપણે સરવાળો કરીએ.

૧૬ + ૨૫ માટે આપણે આમ લખીએ :

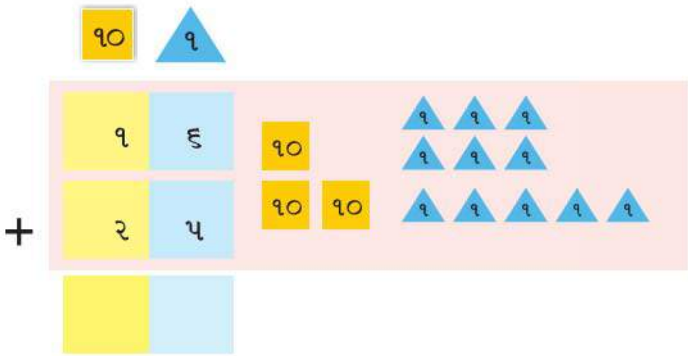

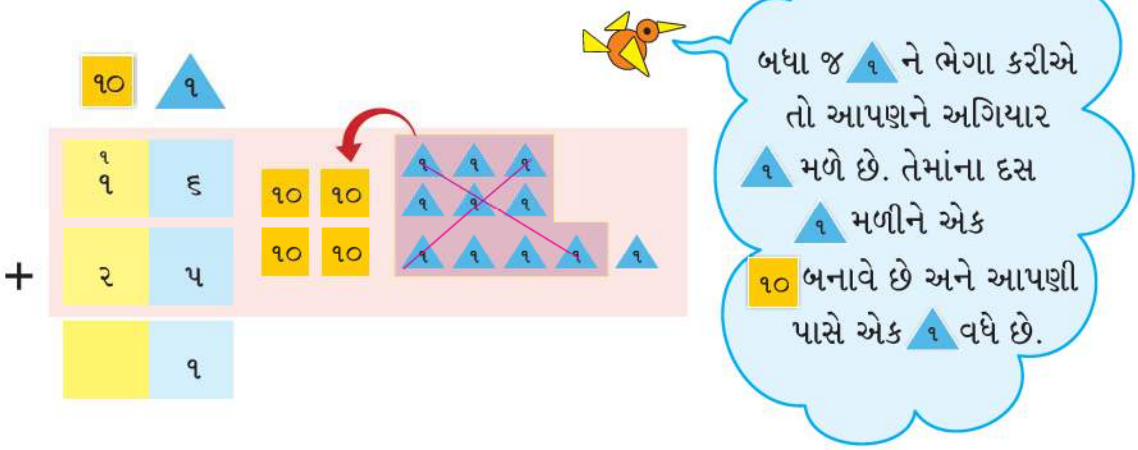

તેથી, પક્ષીઓની કુલ સંખ્યા ૪૧ થાય.

પ્રકરણ ૮ માં બાળકોએ ટોકન કાર્ડ બનાવ્યા છે. બાળકો લેખિત સરવાળાના દાખલા ગણે તે પહેલાં તે જ ટોકન કાર્ડનો ઉપયોગ થવો જોઇએ.

કેટલા બગલા અને હંસ ?

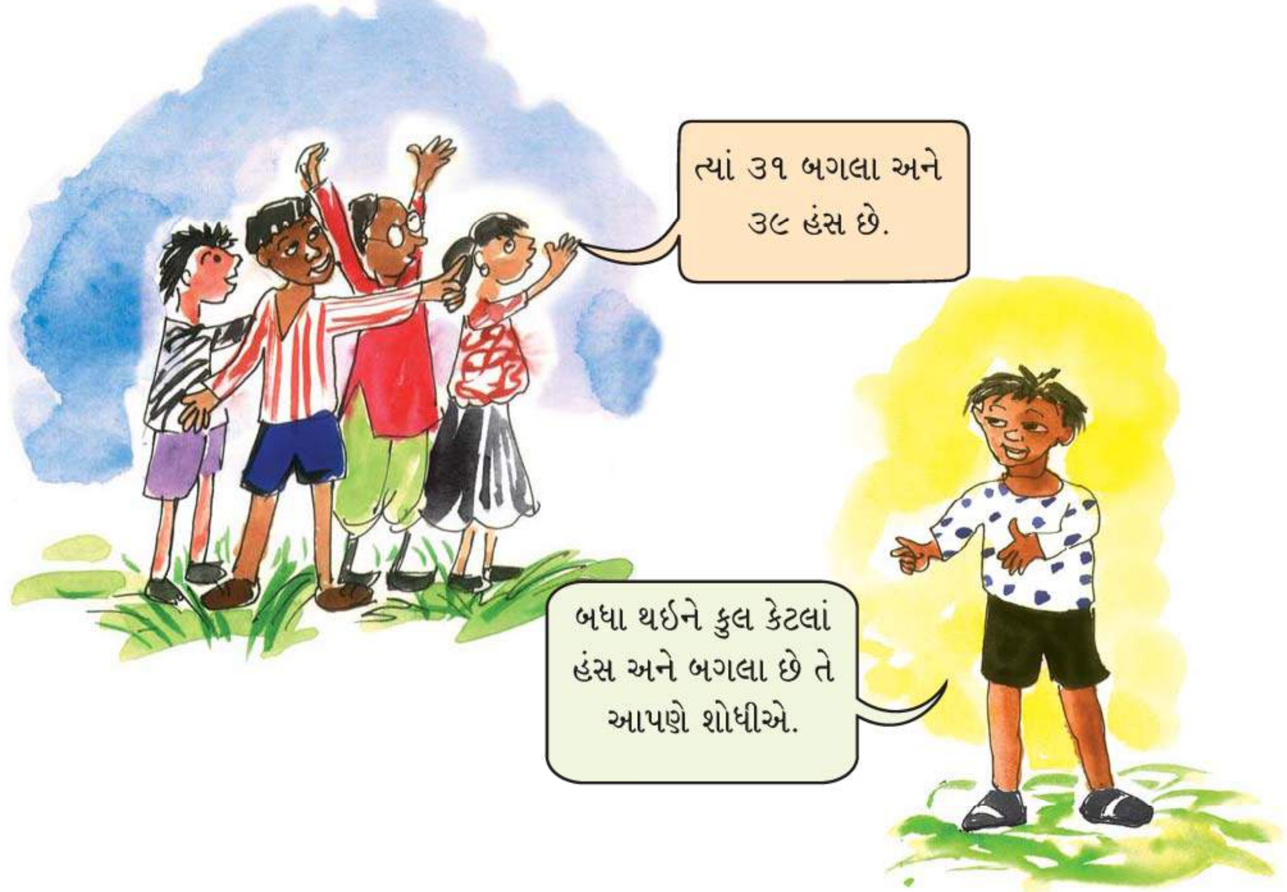

આ રીતે, આપણે હંસ અને બગલાનો સરવાળો કરીશું.

		૧૦	૧		
હંસની સંખ્યા		૩	૯	૧૦ ૧૦ ૧૦	૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧
બગલાની સંખ્યા	+	૩	૧	૧૦ ૧૦ ૧૦	૧

હંસ અને બગલાની કુલ સંખ્યા ____________________ છે.

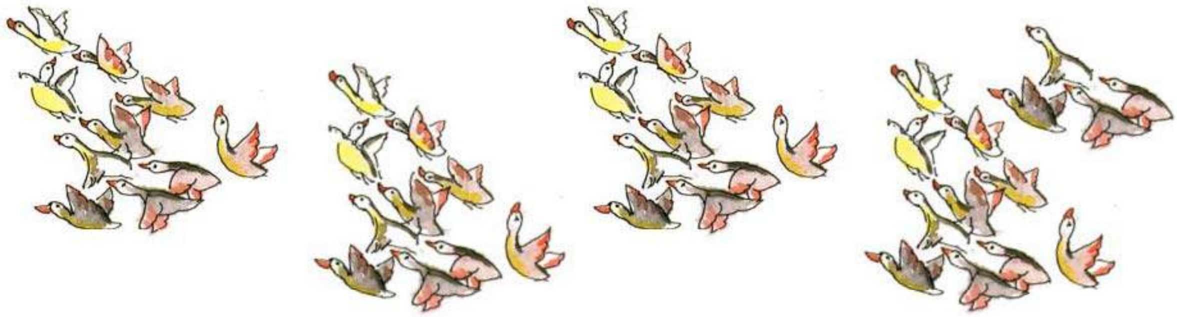

એક સવારે, સૂરજે જોયું કે કુલ ૭૦ પક્ષીઓમાંથી ૨૬ પક્ષીઓ જ વધ્યા હતા. બાકીના પક્ષીઓ ઊડી ગયા હતા.

❖ કેટલા પક્ષીઓ ઊડી ગયા ?

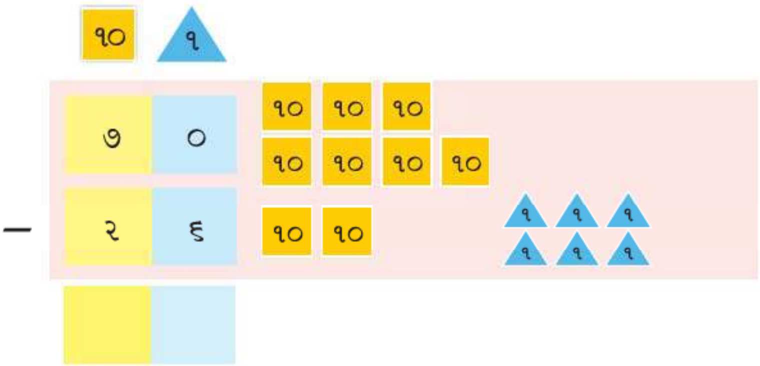

______________ પક્ષીઓ ઊડી ગયા.

મહાવરાનો સમય

✤ એક ક્રિકેટ મૅચમાં રાહુલે ૨૩ રન કર્યા અને ધોનીએ ૬૯ રન કર્યા. તેઓએ કુલ કેટલાં રન કર્યા ?

	૧૦	૧
	૨	૩
+	૬	૯

તેઓએ કુલ________________રન કર્યા.

✤ દેમાએ મેળામાં ૪૮ શાલ વેચી. બીજા દિવસે બીજી ૧૭ શાલ વેચી. બધી થઈને તેણે કેટલી શાલ વેચી ?

	૧૦	૧
☐		

દેમાએ કુલ________________શાલ વેચી.

✤ બુન્નુ સસલું એક અઠવાડિયામાં ૨૯ ગાજર ખાઈ શકે છે. મુન્નુ સસલું એક અઠવાડિયામાં ૪૨ ગાજર ખાઈ શકે છે. એક અઠવાડિયામાં કોણ વધારે ખાય છે ? અને કેટલા વધારે ?

	૧૦	૧
☐		

____________કરતાં____________વધારે ગાજર ખાય છે.

✤ નેહા ૨૯ વર્ષની છે. તેની માતાની ઉંમર ૫૮ વર્ષ છે. નેહાની માતા કેટલાં વર્ષ વધારે મોટી છે ?

૧૦	૧

☐

નેહાની માતા નેહા કરતાં ________ વર્ષ વધારે મોટી છે.

જવાબ શોધો.

	૨	૪
+	૧	૭

	૩	૨
−	૨	૭

	૬	૮
+	૧	૩

	૧	૯
+	૩	૯

	૫	૪
+	૪	૩

	૭	૩
−	૫	૯

	૮	૦
−	૬	૭

	૪	૩
−	૨	૭

	૩	૯
−	૨	૫

	૪	૮
+	૩	૮

	૯	૪
−	૮	૭

	૭	૬
−	૨	૮

મહાવરા માટે આવા વધુ દાખલા બનાવો.

સાચી બસ પકડો !

બસનો નંબર શોધવા માટે કાર્ડ પરનો દાખલો ગણો. પછી કાર્ડને બસના નંબર સાથે સરખાવો અને જુઓ કોણ કઈ બસમાં બેસશે.

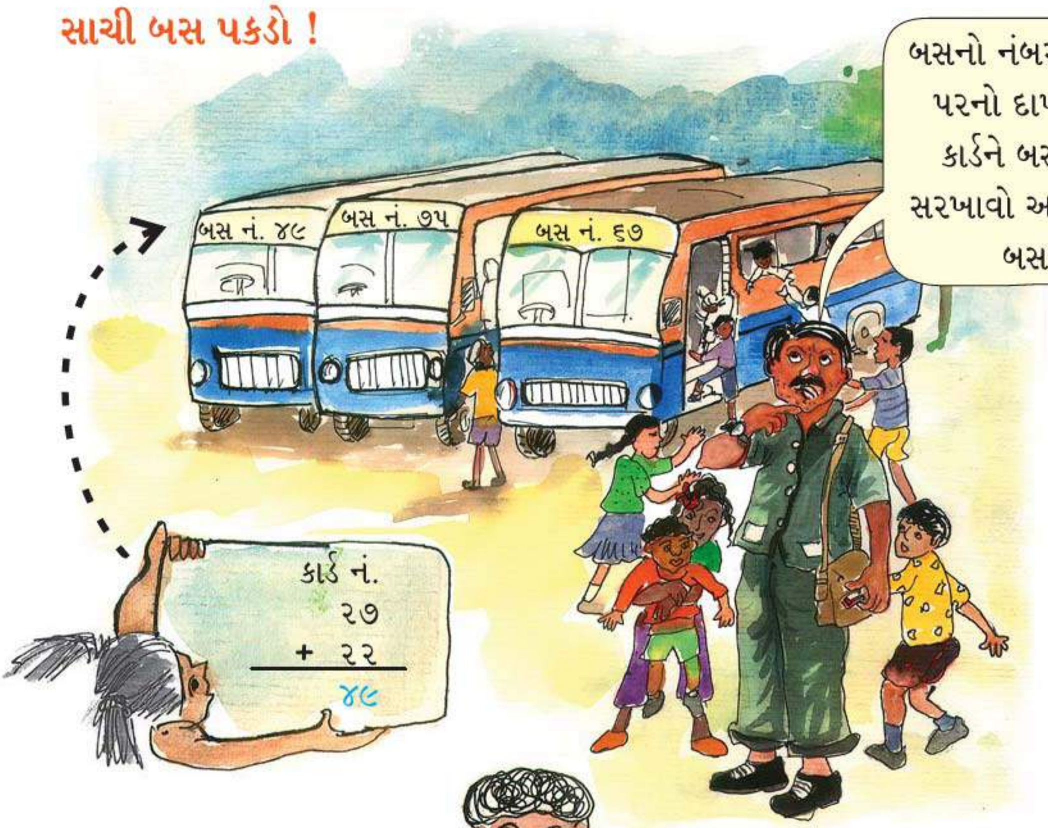

કાર્ડ નં.
  ૨૭
+ ૨૨
———
  ૪૯

કાર્ડ નં.
  ૪૮
+ ૧૯
———

કાર્ડ નં.
  ૮૮
− ૨૧
———

કાર્ડ નં.
  ૪૭
+ ૨૮
———

કાર્ડ નં.
  ૯૩
− ૧૮
———

કાર્ડ નં.
  ૩૭
+ ૧૨
———

કાર્ડ નં.
  ૩૮
+ ૩૭
———

કાર્ડ નં.
  ૨૫
+ ૨૪
———

કાર્ડ નં.
  ૯૯
− ૩૨
———

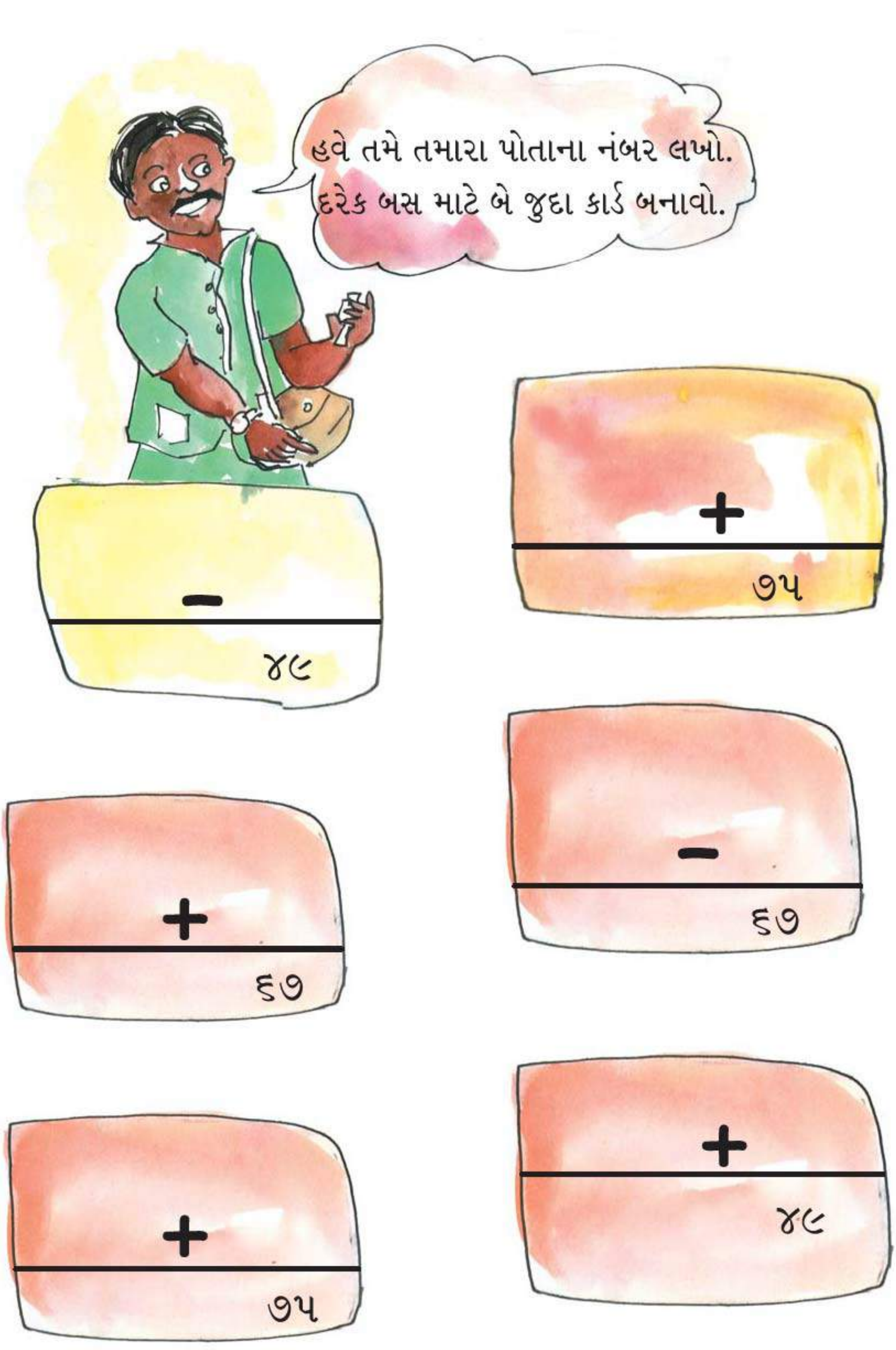

બાળકો સરવાળા અને બાદબાકી દ્વારા સંખ્યાઓની જુદી જુદી જોડીઓનો ઉપયોગ કરીને કોઇ પણ સંખ્યા કેવી રીતે બનાવી શકે તે જોવા આવા વધુ મહાવરા બનાવવા જોઇએ.

મારા પર ચોકડી કરો !

બાળકોને આ રમત રમવા માતા-પિતા મદદ કરી શકે છે. ૧૮ + ૪ જેવા સાદા સરવાળા કરવા કહો. ક્રમશઃ કઠિન સરવાળા કરવા કહો. માતા-પિતા જે નંબર પર ચોકડી મારે તે નંબર વારા ફરતી બોલવાની તક આપો. બાદબાકી માટે પણ આવી રમતનો ઉપયોગ કરી શકાય.

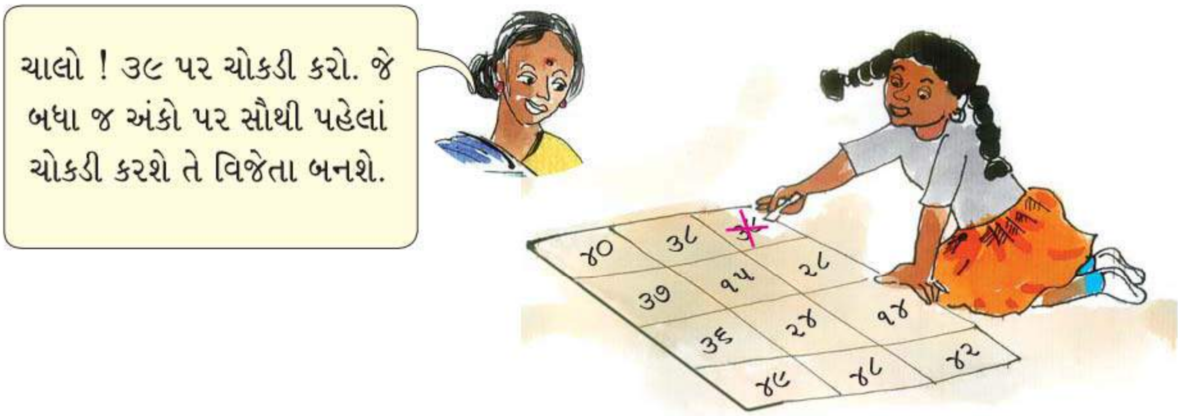

હવે તમે આ રમત રાઝીઆ માટે પૂરી કરો. તમારા શિક્ષક કે મિત્રને સરવાળો કરવા બે સંખ્યા બોલવા માટે કહો.

ચકાચક ટોળી

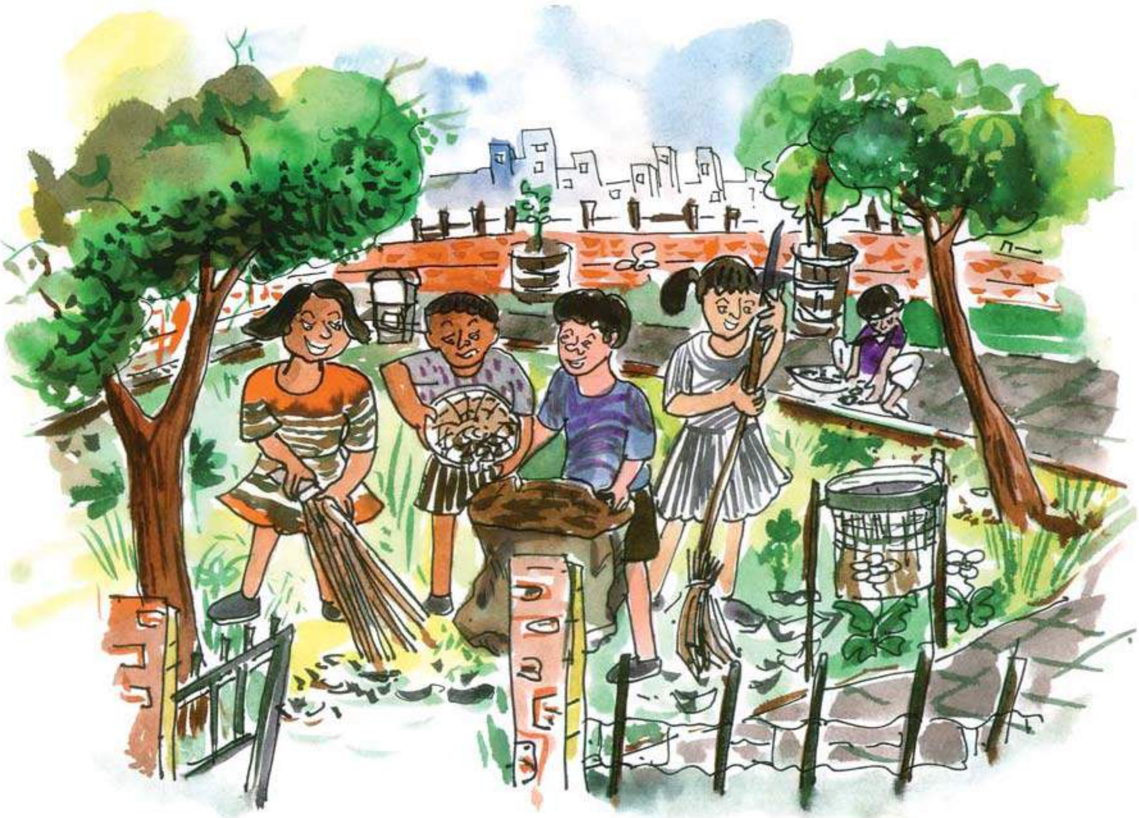

ચકાચક એટલે ચોખ્ખું અને ચમકતું. ચકાચક ટોળી એવા છોકરાઓની ટુકડીનું નામ છે કે જેઓ તેમનો બગીચો સાફ કરવાનું કામ કરે છે.

શ્રેયા પૈસા ભેગા કરે છે અને તેની ડાયરીમાં લખે છે. મહિનાના અંતે શ્રેયા પાસે કેટલા પૈસા વધે છે તે શોધવામાં શ્રેયાને મદદ કરો.

ડાયરી

ઑક્ટોબર

૩ ઑક્ટોબર — ₹ ૬૦ ભેગા કર્યા

૭ ઑક્ટોબર — ૧૮ રૂપિયાનો સાવરણો ખરીદ્યો.

૧૨ ઑક્ટોબર — ૨૫ રૂપિયાની ફિનાઇલની શીશી ખરીદી.

૨૫ ઑક્ટોબર — આપણે બનાવેલા કાર્ડમાંથી ૨૭ રૂપિયા ભેગા કર્યા

કુલ ભેગા કરેલા રૂપિયા —

કુલ ખર્ચ કરેલા રૂપિયા —

ઑક્ટોબરના અંતે વધેલા રૂપિયા —

ચકાચક ટોળીના બાળકોએ બગીચામાંના ઝાડની ગણતરી કરી.

ઝાડ	ઝાડની સંખ્યા
	૯૦
	૭૫
	૮૨
	૬૮
	૯૪

- ના ઝાડ કરતાં ના ઝાડ વધારે હતા. કેટલાં વધારે હતાં ? __________

- સૌથી ઓછી સંખ્યામાં છે તે ઝાડનું ચિત્ર દોરો.

- સૌથી વધારે સંખ્યામાં છે તે ઝાડનું ચિત્ર દોરો.

- ના ઝાડની સંખ્યા ૧૦૦ કરવા બાળકોએ વધુ ઝાડ વાવ્યાં. તેમણે કેટલાં વધુ ઝાડ વાવ્યાં. __________

કેટલી ચોટલી છે ?

નામના અક્ષરો

તમારા મિત્રોને તેમના નામ એક કાગળ પર લખવા કહો.

શોધો

(અ) સમાન અક્ષરથી પૂરા થતાં નામની સંખ્યા____________

(બ) કોઇ નામ શરૂ થતું ન હોય તેવો કોઇ એક અક્ષર __________

(ક) સમાન અક્ષરથી શરૂ થતાં નામની સંખ્યા ____________

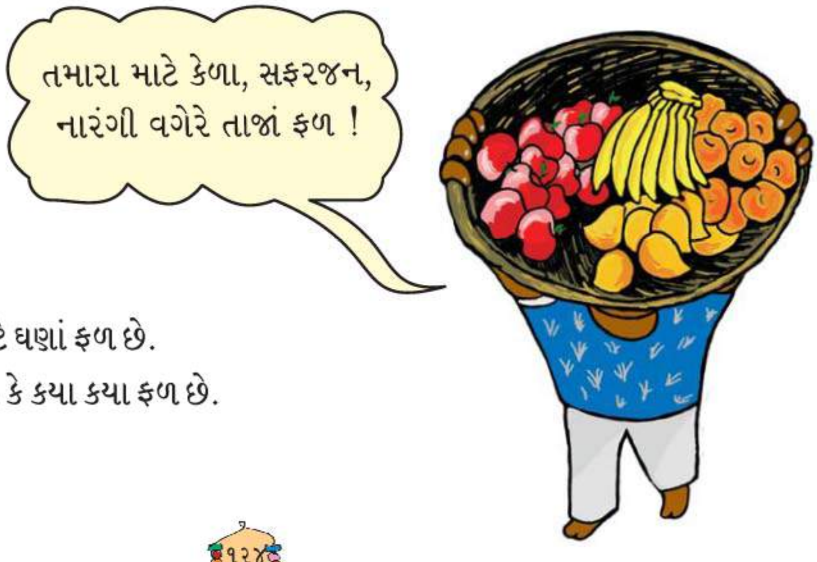

ફળ વેચનાર

ફળ વેચનાર પાસે તમારા માટે ઘણાં ફળ છે.
તેમના તરફ જુઓ અને શોધો કે કયા કયા ફળ છે.

ગણો અને લખો

ફળ	ફળની સંખ્યા

વાળ ઓળવાની રીત

માલા નિશાળે જઈ રહી છે.

તેની માતાએ તેના વાળ ઓળ્યા છે.

માલાને બે ચોટલીઓ છે.

તમારા વર્ગના બાળકો સામે જુઓ.

બધાં બાળકોએ જુદી જુદી રીતે વાળ ઓળ્યા છે. 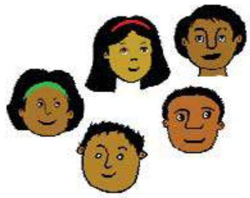

જુઓ અને લખો.

વાળની રીત	બાળકોની સંખ્યા

શોધો અને ખાલી જગ્યા પૂરો.

(અ) બાળકોની સંખ્યા બાળકોની સંખ્યા કરતાં_____(વધારે / ઓછી) છે.

(બ) __________બાળકોને છે.

પગરખાંના નંબર

તમારા વર્ગના બાળકોના પગ જુઓ. દરેક વ્યક્તિએ બૂટ, ચંપલ કે સેન્ડલ પહેર્યાં છે. બૂટ અથવા ચંપલનું તળિયું જુઓ.

જો તળિયા પર નંબર લખેલો હોય, તો તે તમારા માપના પગરખાંનો નંબર છે.

આ કોષ્ઠક ભરો :

પગરખાંનું માપ	બાળકોની સંખ્યા
૯	
૧૦	
૧૧	

શોધો

(અ) કેટલાના બૂટનું માપ ૯ છે ?________બાળકો.

(બ) પગરખાંનું માપ ૧૧ હોય તેવા બાળકોની સંખ્યા ________ છે.

(ક) સૌથી વધુ બાળકોના પગરખાં ◯ નંબરના છે.

(ડ) ◯ નંબરના પગરખાં સૌથી ઓછા બાળકોના છે.

આપણે પાણી પીએ

આપણે દરરોજ પાણી પીએ છીએ.

તમારા મિત્રોને પૂછો કે રોજ તેઓ કેટલા પ્યાલા પાણી પીવે છે અને તે નીચે લખો.

કેટલા પ્યાલા ?	બાળકોની સંખ્યા

શોધો

(અ) પ્યાલો પાણી પીવે છે તે બાળકોની સંખ્યા________છે.

(બ) પ્યાલા પાણી પીવાવાળા બાળકોની સંખ્યા__________છે.

(ક) પ્યાલા પાણી પીવાવાળા બાળકોની સંખ્યા પ્યાલા પાણી પીવાવાળા બાળકોની સંખ્યા કરતાં________(વધારે / ઓછી) છે.

તમને ગમતા રંગ

તમારી આસપાસ અનેક રંગ છે.
સૌથી વધુ ગમતા રંગ વિશે તમારા મિત્રને પૂછો.
કેટલાં બાળકોને પીળો રંગ ગમે છે ? તેમની સંખ્યા કોષ્ઠકમાં લખો. બીજા રંગ માટે કોષ્ઠક ભરો.

ગમતા રંગ	બાળકોની સંખ્યા
પીળો	

શોધો અને ખાનામાં રંગ પૂરો

(અ) મોટાભાગના બાળકોને ગમતો રંગ ☐

(બ) ☐ રંગ ગમતો હોય તેવા બાળકોની સંખ્યા ☐ રંગ ગમતો હોય તેવા બાળકોની સંખ્યા કરતાં વધુ છે.

(ક) ☐ રંગ ગમતો હોય તેવા બાળકોની સંખ્યા ☐ રંગ ગમતો હોય તેવા બાળકોની સંખ્યા કરતાં ઓછી છે.

બાળકોને નાના સમૂહોમાં એકબીજા સાથે ચર્ચા કરી જરૂરી માહિતી એકઠી કરવા માટે પ્રોત્સાહન આપો. તેમને કોઠાઓમાં માહિતી ભરવા દો અને તેમાંથી ઉદ્ભવતા સવાલોના જવાબો આપવા માટે પ્રયત્ન કરવા દો.